

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

ESBJERG STATSSKOLE

1942

ESBJERG STATSSKOLE

1942

VANDMØLLER I HORNE HERREDER

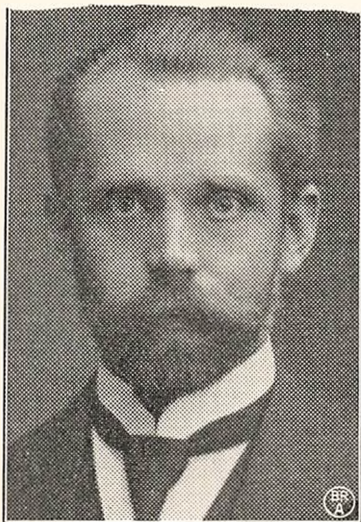
LANDMANDENS UDDANNELSE

BERETNING 1941—42

Esbjerg Statsskole

Telefon 454

Rektors Træffetid 13-14

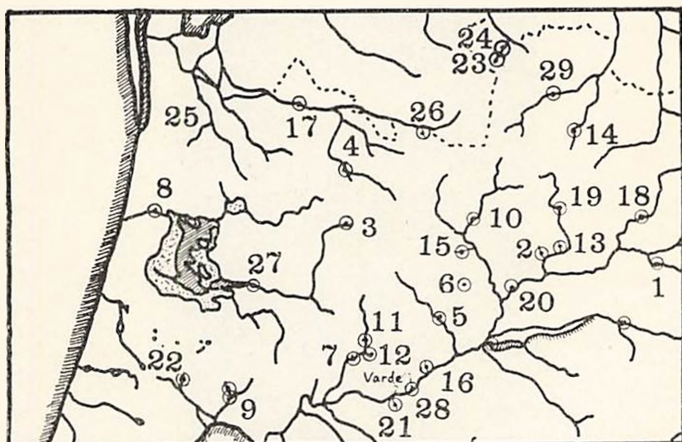
Rektor Oluf Nielsen.

Oluf Nielsen var født i Kerteminde 9. Maj 1869 som Søn af Sadelmagemester N. P. Nielsen. Han blev Student fra Odense Katedralskole 1887 og cand. mag. i Fransk, Latin og Tysk 1893.

Efter Lærervirksomhed ved københavnske Skoler og Kursus blev han i August 1907 Bestyrer af Esbjerg private Realskole, som fra nu af udviklede sig til Esbjerg Gymnasium med nysprogligt, senere ogsaa matematisk Gymnasium.

Ved Statens Overtagelse af Skolen 1. April 1920 udnævntes Oluf Nielsen til Rektor ved Esbjerg Statsskole. August 1928 forflyttedes han til Vestre Borgerdydskole i København. Fra 1. August 1936 tog han sin Afsked.

Ved Meddelelsen om hans Død 19. December 1941 samledes Statsskolens Lærere og Elever i Aulaen, hvor hans mangeaarige Medarbejder Lektor P. Gregersen i sin Mindetale fremhævede Oluf Nielsen som en Skoleleder, der helt gik op i sin Skoles og sine Elevers Velfærd.

Vandmøller i Vardes Omegn. Tallene svarer til Nummereringen i Teksten.

I. Vandmøller i Vester og Øster Horne Herreder.

I det følgende skal jeg, i Fortsættelse af hvad jeg skrev i Fjor om Vandmøllerne i Skast Herred, søge at klarlægge de vigtigste historiske Oplysninger, der foreligger om Møllerne i Vester og Øster Horne Herreder. Paa Kortet er Møllernes Beliggenhed vist; Nummereringen svarer til den i Teksten.

1) Ansager Vandmølle, Ansager Sogn. Møllen skal være grundlagt i det 16. Aarhundrede af Præsten i Ansager, og den tilhørte Sognepræsten her lige til Slutningen af forrige Aarhundrede. Det har altid været en god Mølle, saa den har sikkert givet Præsten en net lille Ekstraskilling. Selv efter at Møllen i 1779 var blevet Arvefæste, gav den 10 Tdr. Rug aarlig i Landgilde til Præsten, og den skulde male Præstegaardens Husholdningskorn gratis.

Paa dette Tidspunkt var der til Møllen knyttet et Stampeværk og et Slibeværk, begge drevet ved Vandkraft. Særlig interessant er Slibeværket. I Omegnen fandt

tes der dengang en ret speciel Hjemmeindustri, Smedning af Høleer, Hakkelseknive og Klynspader. De forarbejdedes hjemme paa Gaardene om Vinteren, og om Foråret blev de bragt til Møllen for at blive slebet, hvorefter de solgtes paa Markederne i Ringkøbing og Holstebro, undertiden ogsaa i Varde og Ribe. I Begyndelsen af det 19. Aarhundrede blev der paa Møllen slebet mellem 1000 og 1500 Høleer aarlig.

Der var altsaa rigeligt med Vandkraft, mere end hvad der behøvedes til Kornmalingen, hvorfor der ogsaa senere, da Hølesmedningen var hørt op, knyttedes nye Bierherv til Møllen. Fra ca. 1885 til 1907 var der saaledes Mejeri og en Tid lang tillige Brændevinsbrænderi. 1907 solgtes Møllen til et Andelsselskab, der indrettede den til Elektricitetsværk.

2) Assenbæk Vandmølle, Tistrup Sogn, omtales første Gang 1610 i et Tingsvidne, hvori det meddeles, at den er ældre end Varde Vandmølle, der blev anlagt 1537. Paa Forhaand laa det iøvrigt nær at antage, at det var en gammel Mølle, da dens Beliggenhed ved den lille Bæk er ganske typisk for de meget gamle Møller. Oprindeligt hørte Møllen til Agerkrøg Herregaard, senere kom den sammen med denne Gaard under Nørholm. Under Svenskekrigen blev Møllen odelagt, og 1683 beskrives den saaledes: „En nu øde og ganske afbrudt Mølle, hvorpaa ganske ingen Bygning findes videre end et Hus, hvorudi Mølleren har sit Kvæg, og en liden Jordhytte, hvorudi han selv bor. Mølledammen er ganske udbrudt, hvortil ellers af Naturen er et temmelig godt Vandfald.“ „Færdigt haves til bemeldte Mølle paa Heden. Liden Skade af Ulv.“

Der har ikke siden været Kornmølle her; men Vandkraften har dog ikke været unyttet. En Tid var her Skindstampemølle, idet Feldberederne eller Skinderne fra Varde havde forpagtet Møllen; senere var her Tøjstampemølle. Møllen blev nedlagt i Begyndelsen af dette

Aarhundrede; men den smukke, gamle Gaard staaer endnu, og man kan tydeligt se Mølledæmningen.

3) Øster Debel Stampemølle, Lunde Sogn, har antagelig været i Gang fra ca. 1850 til ca. 1900. Forskellige Virksomheder var knyttet til denne Mølle, saaledes foruden Stampning og Valkning af Tøj Farveri og Tøjpresning, Benstampning og Kartoffelmelsfabrikation. Man kan endnu se Rester af Pæleværk i Bækken, hvor Møllen har staaet.

4) Dybvadgaards Stampemølle, Lunde Sogn, har antagelig været i Gang i et lignende Tidsrum som den foregaaende. Det har kun været en ganske lille Mølle, og der har næppe været andre Virksomheder end Tøjstampning.

5) Frisvad Vandmølle, Varde Landsogn, omtales første Gang 1583, da den blev købt af Kronen; men ogsaa den er ældre end Varde Mølle, 1537. Den havde iøvrigt en stor Del af sine faste Kunder i Varde By, hvis Borgere jo i udstrakt Grad ernærede sig af Landbrug; sin bedste Tid havde Møllen derfor i Tiden 1650—1700, da Varde ingen Mølle havde. Møllen hørte under Lunderup Gaard og kom med denne under Nørholm Gods. Foruden Kornmølle var der her fra meget gammel Tid Tøjstampemølle, sidst i 19. Aarh. Benstampemølle. Møllen er nedlagt for et Par Aar siden; men endnu udnyttes Vandkraften dog lidt, idet der i Vandløbet er indrettet et lille bitte Vandhjul, der leverer Elektricitet til Gaardens elektriske Hegn.

6) Favreng Stampemølle, Torstrup Sogn, findes ikke omtalt noget Sted; men der er tydelige Spor af den. Den skal, efter hvad der fortælles paa Egnen, have været i Gang i Slutningen af forrige Aarhundrede.

7) Grydvad Mølle, Janderup Sogn, omtales første Gang 1606, men den er ogsaa ældre end Varde Vandmølle. Paa et Kort fra ca. 1660 kaldes Møllen „Krudemøl“. Om dette er en Fejl fra Kartografens Side, eller

om der virkelig har været Krudtmølle her, kan jeg ikke faa klarlagt. Møledammen groede efterhaanden mere og mere til, saa at Vandkraften blev utilstrækkelig. Man ansøgte da 1788 om Tilladelse til at opføre en Vindmølle i Stedet for Vandmøllen. Der blev givet Bevilling hertil, og Vindmøllen blev opført; men Vandmøllen blev ikke nedlagt, blot omdannet til Stampemølle.

I Modsætning til de fleste andre Møller ejedes denne af private, ofte fremstaaende Borgere i Varde. 1700 fik Mølleren her Skattenedsættelse, fordi han mistede en Del Kunder, da Varde fik sin Vindmølle. For Grydvad Mølle var det af største Betydning, at den laa paa Hovedvejen fra Varde til Nymindegab, ja, Vejen gik ligefrem gennem Møllen. Særlig naar der var Marked i Varde, stod Møllegaarden fuld af Vogne; der var jo ogsaa Krohold her, omend ulovligt. Allerede 1886 blev det gamle Ryghjul erstattet med en Turbine, hvorved Vejmøllen blev overflødig. Under forrige Krig var der endnu stort Mølleri her; men nu er det næsten ophørt, og Møllens Opstemningsret er indskrænket.

8) Henne Mølle, Henne Sogn, omtales første Gang 1455, men der er Grund til at antage, at den er anlagt meget før, maaske kun faa Aar efter, at Ribebispen havde grundlagt sin faste Gaard i Henne, til hvilken Møllen hørte. Ved Reformationen kom Henne Gaard og Mølle under Kronen; men allerede 1543 solgtes de. Af de ældste Dokumenter om Møllen fremgaar det, at den var af stor Betydning, idet dens Afgifter var usædvanlig høje.

Man kan næsten ikke begribe, at der her midt i Klitterne har kunnet eksistere en virkelig stor Kornmølle; men Forklaringen maa vel være den, at Møllen for det første malede for Henne Gaard og alle dens Fæstere. For det andet maa Forholdene særlig for Landbruget have forandret sig meget siden dengang, og endelig har Møllens Vejforbindelser været meget bedre; bl. a. maa man

tænke sig, at en Del af Møllens Kunder, der boede Øst for Filsø, sejlede til Møllen.

En væsentlig Ulempe for Henne Mølle var det i al den Tid, den eksisterede, at Aaløbet nedenfor Møllen ustandselig sandede til, saaledes at der aarlig maatte ofres store Summer paa Oprensningen. Tilbagegangen begyndte omkring Aar 1700. Der byggedes en Vindmølle i Ho, der ganske vist maatte betale en aarlig Sum til Henne Mølle, dog ikke nær saa meget som denne havde mistet i Maling. Af Bierhverv havde man her foruden Stampning af Tøj en betydelig Aalefangst.

I Begyndelsen af det 19. Aarhundrede begyndte Tanken om Filsøs Udtørring at spøge; foreløbig var Møllens Betydning dog saa stor, at man ikke mente det forsvarligt at nedlægge den; men 1848 gennemførtes Nedlægelsen, og betydelige Dele af Filsø og Rølsø mod Nord kunde tørlægges. Følger man Henne Aa ud mod Havet fra den nuværende Sognevej, kommer man midt i Planstagen til den gamle Mølleplads. Man kan endnu tydeligt se Hustomter, Rester af Have og i Aaen Pæle fra den gamle Bro.

9) Hesselmed Mølle, Aal Sogn, hørte til Hesselmed Herregaard og omtales første Gang 1532 og er altsaa ældre end Varde Mølle, skønt det omtalte Tingsvidne fra 1610 siger, at den er anlagt efter Varde Mølle. Det Vandløb, der drev Møllen, er ganske lille, og man forstaar derfor godt, at det ofte kunde knibe med at klare Malingen. Ca. 1788 blev Vandmøllen da ogsaa nedlagt, og en Vindmølle bygget i Stedet for. Endnu er Mindet om den gamle Hesselmed Vandmølle bevaret i Gaardnavnet „Gamlemølle“.

Ca. 1850 blev der lige ved Herregaarden og Stubmøllen anlagt en ny Vandmølle. Baade Vind- og Vandmølle blev nedlagt i Begyndelsen af dette Aarhundrede. Man kan endnu tydeligt se Vandmøllens Beliggenhed ved Vejen fra Oksbøl til Hesselmed Gaard, derimod er det umuligt

at se Spor af den ældste Vandmølle; men paa Gaarden ved man endnu, hvor den har ligget.

10) Hornelund Vandmølle, Horne Sogn. I det 17. Aarhundrede laa der en Vandmølle ved Hornelund, antagelig der, hvor Vejen gaar over det lille Vandløb lige Øst for Byen. Der er dog ogsaa en Mulighed for, at den kan have ligget, omtrent hvor det nuværende Turbinehus til Horne Elektricitetsværk ligger. Det var til at begynde med en Kornmølle, der var anlagt af en Storbonde i Hornelund. Den blev senere omdannet til Skind- og Vadmelsstampemølle. Det samme Vandløb driver nu en Turbine, der leverer en Del af Byens Strømforbrug.

11) Isbjerg Vandmølle, Varde Landsogn, omtales første Gang 1433, da en Borger i Varde skænkede den til Ribe Domkapitel. Det har næppe nogensinde været nogen særlig god Mølle. Dels har Tilløbet altid været

Isbjerg-Sig Stampemølle. Møllen har staaet paa Forhøjningen i Midten til venstre. I Forgrunden den udtørrede Møllese; bag Mølledæmningen „Baghølet“.

Fot. S. B.

lille, og dels laa Grydvad Mølle kun 1 km borte. Konkurrencen mellem de to Møller ophørte først, da de fik samme Ejer. I 1811 fik han Tilladelse til at flytte Isbjerg Møllens Kværn til Grydvad Vandmølle. Det Stampværk, der fandtes der, flyttedes saa til Isbjerg Vandmølle; en Stampemølle kunde nemlig klare sig med mindre Vandkraft end en Kornmølle. Møllen skal være nedlagt for næsten 100 Aar siden; men da Gaarden altid er blevet kaldt Isbjerg Mølle, er det umuligt at sige noget bestemt om Tidspunktet. Man kan stadig se Mølledæmningen og den udtørrede Møllesø.

12) Isbjerg-Sig Stampemølle, Varde Landsogn. I Tiden fra 1756 til ca. 1780 laa der lidt Syd for Isbjerg Mølle ved et lille Vandløb en Stampemølle indrettet til Skindstampning og bygget af Feldberederne i Varde. Der skal ogsaa i meget gammel Tid have været en Kornmølle paa Stedet. Ejendommeligt er det, at man endnu tydeligt kan se Møllestedet, og sammenligner man med Matrikelkortet fra 1819, hvor Betegnelserne „Stampemølledam“ og „Baghølet“ endnu findes, er Overensstemmelsen fuldkommen.

13) Letbæk Vandmølle, Tistrup Sogn. Dens Alder er ukendt, men den skal være yngre end Varde Mølle. Hvis dette er rigtigt, maa der desuden have været en Mølle i Hodde 1347. Det er jo iøvrigt ogsaa meget sandsynligt, at der kan have ligget en Skvatmølle ved et af de smaa Væld, der her findes i Vardeaadalens Nordside. Sikkert omtales Letbæk Mølle første Gang 1610; men den kan altsaa godt være en hel Del ældre. Dens Betydning var til at begynde med ret ringe, idet Assenbæk og først og fremmest Nørholm Vandmølle laa meget nær ved. Meget har det sikkert hjulpet, da Assenbæk Mølle blev nedlagt.

I 1850'erne var Letbæk Mølle et af Centrene for Kartoffelmelsfabrikationen. I den gode Tid maledes 2500—3000 Tdr. Kartofler aarlig, hvoraf der fremstilledes 100000 Pund Kartoffelmel, der hovedsagelig solgtes til

Papirfabrikken i Silkeborg. Prisen var ca. 25 Øre pr. Pund. Denne Fabrikation maatte ophøre paa Grund af Konkurrence fra det tyske Mel, der kun kostede 16 Øre pr. Pund. Naar der blev givet Importtilladelse til det tyske Mel, var det, fordi Regeringen efter en foretagen Optælling maatte tro, at den indenlandske Produktion var utilstrækkelig. Optællingen var imidlertid forkert, fordi Møllerne af Frygt for nye Skattepaalæg kun havde opgivet det halve af deres virkelige Produktion.

Møllen blev nedlagt ca. 1905; men da Mølløsøen er bevaret, er Stedet stadig næsten lige saa smukt, som dengang Vandhjulet arbejdede.

14) Lindbjerg Vandmølle, Ølgod Sogn, var en ganske lille Mølle, der hørte til Lindbjerg Gaard. Den blev antagelig anlagt i det 16. Aarhundrede. Under Svenskekrigene blev den ødelagt; men den blev dog bygget op igen. 1845 blev Vandmøllen nedlagt og erstattet med en hollandsk Vindmølle. Nu er der Motormølle; men Møllestedet og Mølledammen kan stadig ses.

15) Linding Vandmølle, Torstrup Sogn, omtales første Gang 1580; men ogsaa den er ældre end Varde Mølle. Den tilhørte en Tid Varde Hospital; men den kom ret hurtigt under Nørholm Gods, hvortil den hørte den meste Tid. Den bedste Tid for Møllen var i Slutningen af det 19. Aarhundrede, da Hedeopdyrkningen havde forbedret dens Opland i væsentlig Grad. Mølleriet er nu nedlagt; men Vandkraften udnyttes stadig, idet en lille Turbine producerer Elektricitet til Torstrup Elektricitetsværk.

16) Lunderup Gaards Mølle, Varde Landsogn. Ifølge Tingsvidne 1610, se H. K. Kristensen: Fra Ribe Amt, 1942, skal der paa den Tid have været en Vandmølle ved Lunderup Gaard. Den omtales vistnok ikke andre Steder. Det er sandsynligt, at Møllen har ligget lige ved Gaarden ved et af de smaa Vandløb, der her munder ud i Varde Aa. Baade Fald og Vandmængde vil have været fuldt tilstrækkelige.

17) Lydum Vandmølle, Lydum Sogn, omtales antagelig første Gang 1347; den hed da Thorbro Mølle og tilhørte Ribe Biskop. Meget typisk er det, at han netop havde sikret sig denne Mølle; for det første var det en særdeles god Mølle, og for det andet laa den og Lydum Gaard, hvortil Møllen hørte, paa et strategisk meget vigtigt Punkt, idet „den vestjyske Hærvej“ gik over Lydum Aa her. Denne Vej eksisterede iøvrigt allerede i Oldtiden, og den er markeret ved en Høj række paa begge Sider af Aaen.

De høje Afgifter af Møllen viser, at den hørte til Amtets største og bedste. En Del af Møllens Opland laa i Nørre Horne Herred i Lundenæs Amt. Endnu omkring Aar 1900 var der et betydeligt Møllereri; der var til Tider 4 Møllersvende i Arbejde. Ogsaa nu er der Kornmølle, der bl. a. maler for Lydum Andelsfoderstofforening. Den vigtigste Virksomhed i Øjeblikket er dog Elektricitetsproduktionen. Lydum Møllens Elektricitetsværk er oprettet 1902 efter Anvisning af Professor la Cour, Askov Forsøgsmølle, og det drives stadig som en privat Forretning ved Siden af Mølleriet.

18) Mølbygaards Mølle, Ansager Sogn. I Slutningen af forrige Aarhundrede og til 1905 laa der ved Mølbygaard ved Varde Aa en lille Mølle. Oprindeligt var det en Kartoffelmølle og Slibemølle; i nogen Tid fandtes her endogsaa en saakaldt Vandhammer, der blev anvendt ved selve Smedningen af Leerne. I Firserne og Halvfemserne var her Uldspinderi, og til Slut anvendtes Møllen ogsaa til Gaardens egen Kornmaling. I meget gammel Tid skal der ved Gaarden have ligget en lille Mølle, antagelig en Skvatmølle, der har givet Gaarden dens Navn.

19) Nygaards Vandmølle, Tistrup Sogn, blev grundlagt omkring 1855, hovedsagelig som Kartoffelmølle. Der maledes dog ogsaa Korn for Uhregaard og Nygaard. Aarsproduktionen var her ca. 70000 Pund Kartoffelmel, altsaa noget mindre end paa Letbæk Mølle. Ca. 1865 ind-

Nørholm Vandmølle.

S. B. fot.

rettedes desuden en Benstampemølle, der havde sin bedste Tid, dengang den store Hedeopdyrkning foregik i Ansager og Grindsted Sogne. Aarsproduktionen af Benmel kan vistnok anslaaes til ca. 100000 Pund. Først da den langt billigere Kunstgødning vandt Indpas paa Egnen omkring Aar 1900, maatte denne lille Industri opgives. Møllen blev nedlagt omkring 1920; men der ses endnu tydelige Rester af den lange Grøft, der ledte Vandet til Møllen. Da jeg sidst besøgte Stedet, var der endnu Ruiner af Møllen, og Møllehjulets sørgelige Rester stod der ogsaa.

20) Nørholm Vandmølle, Torstrup Sogn, omtales første Gang 1406, da Dronning Margrethe erhvervede Nør-

holm og Møllen. Antagelig er Møllen bygget samtidig med Gaarden, hvortil den altid har hørt. Den var ved Matrikuleringen 1688 Amtets største Mølle. Dette skyldes ikke blot de gode naturlige Betingelser, men i meget høj Grad den Omstændighed, at Godsets Fæstere i stor Udstrækning var gjort møllepligtige til den. Oplandet strakte sig indtil 3 Mil fra Nørholm; det kan saaledes nævnes, at Folk i Bredmose ved Ho fik malet her. Antagelig er de sejlet til Møllen. Møllepligt havde de vel ikke, det vilde jo ogsaa have været noget urimeligt, men de har sikkert været Fæstere under Nørholm.

Interessant er det, at Møllen blev drevet direkte af Gaarden, kun med en Møllersvend; herved blev det muligt for Godsejeren selv at tage Fortjenesten. Paa Grund af den store Vandmængde kunde man have to store Grovkværne i Gang, saa Kunderne behøvede sjældent at vente ret længe for at faa Kornet malet.

Fra 1916 er Vandkraften bortforpagtet til Torstrup Elektricitetsværk, der her har en Turbine paa 42 HK og tre Tvillingturbiner paa ialt 100 HK. Der er desuden Vand nok til et stort Ørredfiskerianlæg. Naar den projekterede Udvidelse af Karlsgaardværket bliver gennemført, vil næsten alt Vandet forsvinde, baade Mølle og Fiskeri maa da nedlægges; men forhaabentlig vil det være muligt at frede den smukke, gamle Vandmølle.

21) Partbo Vandmølle, Varde Landsogn, er bygget i Midten af det 16. Aarhundrede til Gaarden Partbo, der ved Reformationen tilhørte Ribe Domkapitel. 1619 kom Møllen under Nørholm. Som Kornmølle ophørte den vistnok at eksistere i Midten af det 17. Aarhundrede; men den kom i Gang igen 1702 som Skindstampemølle. 1779 blev Møllen helt nedlagt. Man kan ikke se Møllestedet mere, da Jernbanen ligger der, hvor Møllen har staaet, derimod kan man ved Landevejen se Rester af Mølledammen.

22) Skjødstrup Vandmølle, Aal Sogn, ogsaa kaldet Oksbøl Stampemølle. Bygningen staar endnu lige ved Indgangen til Lejren. Saa vidt det kan oplyses, er Møllen bygget som Stampemølle i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede, men efter 1852 var den tillige Kornmølle. At man anlagde en Stampemølle paa dette Sted, er letforstaaeligt, for det første er nemlig Vandet meget blødt, hvad det skal være til Stampningen, og for det andet maa dens Beliggenhed ved det første brugelige Vandløb Nord for Ho med de store Faaremarkeder have givet den et godt Opland. Møllen er nedlagt ca. 1930.

23) Skærbæk Vandmølle, Ølgod Sogn, omtales første Gang 1582; den tilhørte da Kronen. Det har altid været en ganske lille Mølle. Sammen med Lindbjerg Mølle kunde den lige klare Malingen i Ølgod Sogn. Selvom det var en lille Mølle, maa den dog have haft stor Betydning, hvilket man blandt andet kan se af de mange Veje, der mødes her. Adskillige af dem, der ikke bruges mere, kan endnu følges som tydelige Vejspor i Heden deromkring. Møllen blev nedlagt 1938; men ved mit sidste Besøg stod det smukke, gamle Overfaldshjul, og den idylliske Møllesø ligger der stadig midt imellem de lyngklædte Bakker.

24) Skærbæk Uldspinderi, Ølgod Sogn, laa ca. 600 m NNO for Møllen; det blev anlagt omkring 1860 og laa her lige til Aarhundredskiftet. Da der kom Jernbane til Ølgod, var det mere fordelagtigt at flytte Uldspinderiet til Stationsbyen. Inden Vandhjulet helt standsede sin Gang, anvendtes det en Tid til at drive en Benstampemølle.

25) Stakkemøllen, Lønne Sogn, omtales mellem 1300 og 1320 i „Ribe Oldemor“; den kaldes her „Stackæ mylnæ“. Den er rimeligvis nedlagt i det 15. Aarhundrede. Om Aarsagerne hertil kan vi naturligvis kun gisne; men det er vel rimeligt at antage, at de store Ødelæggelser, som Sandflugt og Stormfloder voldte i Lønne Sogn, har

været medvirkende. 1683 hedder det saaledes i Markbogen: „Lønne Sogn lider Aar efter Aar stor Skade af Flyvesand, som ødelægger baade Ager og Eng. Item og af Floden, naar den tilvokser, vorder den saa høj, at den overgaar baade Ager og Eng; og om det udi Høstens Tid paatræffer, at den saaledes opvokser, borttager den baade Korn og Hø. Allermest udi Lønne By lider de den største Skade af Vandet.“ Der vides intet om, hvor Møllen har ligget, udover at det maa have været i Nærheden af Lønnestak.

26) Starbæk Vandmølle, Kvong Sogn, omtales første Gang 1583; men den er rimeligvis meget ældre, og der er en vis Sandsynlighed for, at det er den samme Mølle, som Ribebispen pantsatte 1347, og som i Brevet herom kaldes „Knusmølle i Kowang“. Hvad der blev knust paa denne Mølle, ved vi desværre ikke; men man kan jo bl. a. gætte paa Myremalm.

Oprindelig var Møllen kun ganske ubetydelig; den laa midt i en Hedeegn og havde kun ringe Vandtilløb. Efter at Hedeopdyrkningen rigtig var begyndt, fik Møllen mere at male, og man maatte for at skaffe det fornødne Vand grave en ca. 2 km lang Grøft, der kunde føre Vandet fra Starbæk til Møllesoen. Denne Grøft bruges ikke mere; men Møllen er dog stadig i Gang, idet den anvendes til Gaardens Maling.

27) Søvig Vandmølle, Outrup Sogn, er anlagt 1855 og nedlagt ca. 1880. Man kan endnu tydeligt se Resterne af den Kanal, der førte Vandet fra Aaen til Møllen, og af selve Møllestedet. Den Bro, der tidligere fandtes her, er dog nedlagt. Møllen skal oprindelig have været Stampe- mølle og Boghvedemølle.

28) Varde Vandmølle, Varde By, er grundlagt 1537. Det er ikke let nu at se, hvor Møllen har ligget; men baade et Kort i Resens danske Atlas og Matrikelkortet fra 1819 synes at vise, at det har været omtrent ud for Arnbjerg Pavillonon ved et udgravet og inddiget Løb,

der fulgte Dalens nordlige Skrænt. Man kan endnu nedenfor Anlægget se Rester af dette Løb. Byen fik af Kongen Tilladelse til at bygge denne Mølle, „for den store Skade, de har lidt i denne Fejde, og paa det at Byen igen maa komme til Magt“. Man forstaa heraf, hvor stor Betydning man tillagde en Mølle.

Desværre kom Møllen til at stemme for Vandet, saa det kom til at staa over nogle Enge, der tilhørte Nørholm. Dette gav Anledning til en langvarig Strid mellem Byen og Ejeren af Nørholm. Efter Dommen maatte Varde gaa ind paa at betale Halvdelen af Møllens Afgifter til Nørholms Ejer, og han havde desuden Ret til at forlange Møllen nedlagt, hvis den ikke blev ordentlig vedligeholdt. Maaske har dette Forhold været medvirkende ved Møllens Nedlæggelse, forfalden var den i hvert Fald paa den Tid.

Man kan meget let forstaa, at det med Datidens Teknik har været svært at styre et saa stort Vandløb som Varde Aa; samtidige Beskrivelser viser da ogsaa, at der ustandselig var Vrøvl med Møllen. Rent galt gik det i Begyndelsen af det 17. Aarhundrede under Krigene, og 1650 blev Møllen nedlagt. Den havde paa ingen Maade opfyldt de store Forhaabninger, man nærede til den; det gjorde derimod Vindmøllen, der blev anlagt ca. 1700.

I de 50 Aar mellem Vandmøllens Nedlæggelse og Vindmøllens Oprettelse maatte Borgerne i Varde altsaa søge de omkringliggende Vandmøller, og der var jo heldigvis nok af dem. Det var særlig Alslev, Roust, Grydsvad, Isbjerg og Frisvad Møller, der benyttedes.

29) Ølgod Farveri, Ølgod Sogn. SØ for Ølgod By ligger der paa Nordskrænten ned mod Bækken et gammelt Farveri. Her var der indtil for ca. 30 Aar siden et lille Overfaldshjul, der blev drevet af Kildevand, der her kommer ud af Skrænten. Hjulet drev et lille Stampeværk og en Overskæremaskine. Virksomheden skal være be-

gyndt 1882 som et lille Mejeri, hvis Maskiner blev drevet af Hjulet.

En Oversigt over Møllernes Betydning set i Forhold til hinanden faar man gennem deres Mølleskylds Hartkorn 1688, hvorefter de betalte Skat. Ogsaa Møllernes Opland i Slutningen af det 17. Aarhundrede kendes samt deres Formaling i 1838. Tallene herfor ligger dog som i det øvrige Land ca. 30 % under den virkelige Formaling, idet Møllerne havde opgivet for lidt. I efterfølgende Tabel findes disse Tal opført.

	Mølleskylds Hartkorn			Opland 1683			Formalet 1838 Tdr.
	Tdr.	Sk.	Fdk.	Gaarde	Huse	Tdr.	
						Hartkorn	
Ansager	3	1	2	87	9	2993	1400
Assenbæk	4	0	2		øde		Stampeml. 300
Frisvad	2	4	0	10	2	317	300
Grydvad	5	6	3	110	30	2967	1300
Henne	8	4	0	214	81	5040	1600
Hesselmed	1	0	2	95	46	2078	300
Isbjerg	2	5	1	16	0	538	Stampeml. 800
Letbæk	2	7	0	20	1	880	800
Lindbjerg		øde			øde		1463 ^{*)}
Linding	6	6	3	48	10	1226	3800 ^{**)}
Lydum	9	4	2	63	10	1607	1800
Nørholm	10	6	1	215	41	6593	3800 ^{**)}
Skærbæk	2	4	0	14	1	392	1463 ^{*)}
Starbæk	1	4	3	9	2	262	700

*) Lindbjerg og Skærbæk Møller tilsammen.

**) Linding og Nørholm Møller tilsammen.

Man bemærker, at Hesselmed Mølle ganske vist havde et stort Opland, fordi Gaardens Fæstere fik malet her; men da Møllens Tilløb var saa ringe, kunde de ikke altid faa malet, men maatte ofte søge andre Møller. Som Følge heraf er Mølleskylden ansat lavere.

Formalingen i begge Horne Herrederne beløb sig, Vindmøllerne medregnet, ifølge Indberetningerne 1838 til ialt ca. 14600 Tdr. mod 17000 Tdr. i Skast Herred,

men har altsaa været paa ca. 19000 Tdr., hvilket svarer til ca. 2½ Td. pr. Indbygger. Det var jo endnu dengang udelukkende Husholdningskorn, der maledes; først omkring 1850 begynder Malingen af Korn til Kreaturfoder at spille en Rolle for Møllerieset.

Foruden Kornmalingen havde de gamle Vandmøller, som vi nu har set, mange andre Erhverv. I Horneherrederne har Tøjstampingen utvivlsomt været Møllernes vigtigste Bierhverv. Det maa her erindres, at Landbruget i disse magre Egne ikke gav noget stort Udbytte i gamle Dage, og Bønderne maatte for at raade Bod herpaa lægge sig efter forskellig Slags Husflid. Særlig vigtig var Uldspinderiet og den dertil knyttede Vævning og Strikning. De saaledes fremstillede Produkter blev derefter for yderligere at gøre dem stærke behandlet i Stampemøllen.

Tøjet blev anbragt i Stampetruget i en Blanding af Urin og Valkejord, i Reglen Moler, og bearbejdedes med nogle Trækøller, der hævedes og sænkedes af Møllehjulet. Efter denne Stampning skylledes Tøjet, saa stampedes det igen og skylledes, og Processen blev gentaget, indtil der var dannet en passende tæt Luv paa Tøjet. Til Skylningen krævedes særlig blødt Vand, og som bekendt er Vandet i Hedeegnene netop meget blødt, fordi næsten al Kalken er udvasket af Jorden.

En anden Virksomhed, der var knyttet til de gamle Vandmøller, var Skindstampingen, som i Reglen udførtes af Feldberederne eller Skinderne, der var Byhaandværkere. Skindstampemøllerne findes derfor næsten altid i umiddelbar Nærhed af Byerne. Ved Processen garvedes og blødgjordes Skindene.

At Hølesmedningen særlig fandtes i disse Egne, skyldes nok fra først af de gode Smedekul, der her fremstilledes af Klynen. I meget gammel Tid kan ogsaa den hjemlige Malm, Myremalmen, have spillet en Rolle. Der er fundet en stor Mængde Slagger netop i den Egn, hvor Hølesmedningen foregik. Under Hedeopdyrkningen opstod

endelig Kartoffelmøllerne og Benstampemøllerne. Det ses tydeligt, at de netop ligger i de gamle Hedeegne.

Ja, der har sandelig altid boet flittige og driftige Folk paa Heden; de forstod at finde og udnytte enhver Mulighed, som deres dengang fattige Hjemegn frembød, og da Landbrugsteknikken endelig muliggjorde den store Hedeopdyrkning, blev disse Egenskaber hos Befolkningen af uvurderlig Betydning for Landet.

S. Böcher.

II. Hvad man kan blive.

5. Landbruger . Mejerimand . Havebruger . Forstmand.

Af alle Erhverv giver de, der hører Jorddyrkingen til, det frieste Liv og den nøjeste Føling med Livets Vækst og Værd. Det skal bogstavelig gro mellem Hænderne paa Erhvervets Udøver. Skaberglæden kommer derfor ogsaa til sin Ret og viser Resultaterne til Glæde, Tilfredshed og økonomisk Udbytte, naar Arbejdet lykkes.

Der er, som Overskriften antyder, flere Retninger at gaa for Unge, der ønsker Uddannelse i Jordbruget. Jeg skal i det følgende anføre, hvilke Veje Uddannelsen kan følge, for at man kan afslutte som Driftsleder eller teoretisk Vejleder indenfor Jordbrugets forskellige Grene.

Landbruger.

Landmandens Uddannelse skal i de første Læreaar være af ren praktisk Art ved Tjeneste i forskelligartede, veldrevne Landbrug, hvor det praktiske Arbejde i de forskellige Grene af Bedriften efterhaanden bliver tillært.

Er man indstillet paa større Forhold, kan den praktiske Uddannelse finde Sted som Elev paa større Landbrug og da maaske bedst igennem det kgl. danske Landhusholdningsselskab, Adr.: Rolighedsvej 26, København V, der har en fast Elevuddannelse under Selskabets Kontrol med Lærestederne og med Afslutningsvidnesbyrd for, at Eleven har gennemgaaet Uddannelsen paa de anerkendte Læresteder i 3 Aar.

Elever, der har lært under Landhusholdningsselskabet, har senere ved Skoleophold Mulighed for at opnaa Lægater under Landhusholdningsselskabet til videre Uddannelse.

Den teoretiske Uddannelse i Landbruget begynder allerede for de unge Medhjælpere fra ca. 18 Aars Alderen

i frivillige Ungdomskursus, afholdt af de landøkonomiske Foreninger som Dagskolekursus, der kan besøges nogle Vintre, og hvorved der gennem en kortfattet Fremstilling af Landbrugets forskellige Driftsgrene faas nogle Indtryk af Problemerne.

Som ca. 20-aarig faar mange Unge et Højskoleophold for derigennem at opdage, hvilke Kræfter der er med til at bære i Livet, og faa Øjnene lukket op for alt skønt og stort herved.

Faa Aar efter Højskoleopholdet vil en Del Unge søge den landbrugsfaglige Skole for at faa et direkte teoretisk 5—9 Maaneders Landbrugskursus. Undervisningen er her frivillig og afsluttes ikke med nogen Eksamen. Eleverne faar Lov at arbejde efter Lyst og bedste Evne.

Undervisningen kan deles i 2 Afdelinger: a) Grundfagene: Kemi, Anatomi, Jordbundslære samt Dansk og Regning. b) Anvendte Fag: Planteavl, Jordens Behandling og Besaaning, Husdyravl og Husdyrenes Ernæring og Pleje, Driftslære, Bogføring, Samfundslære, Landbrugets Redskaber og Maskiner, Botanik m. m.

Naar saaledes Landbrugsskoleopholdet er sluttet, skulde de Unge have ret gode Forudsætninger for i Løbet af faa Aar gennem fortsat praktisk Uddannelse at naa til selvstændig Leder eller Ejerstilling indenfor et af Danmarks ca. 204.000 selvstændige Landbrugsbedrifter og faa mere af Forstaaelsens Glæde end tidligere.

Ønsker den Unge imidlertid videre teoretisk Uddannelse, søges der ind paa Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole til et 2 $\frac{2}{3}$ Aars Kursus for Landbrugere, afsluttende med Eksamen som Landbrugskandidat. For at blive optaget som Studerende paa Landbrugskursus kræves ifølge Undervisningsplanen:

a. En praktisk Uddannelse, der omfatter mindst 3 Aar efter det fyldte 15. Aar, heraf mindst $\frac{1}{2}$ Aar ved Husdyrenes Røgt og Pleje. Uddannelsen maa endvidere have fundet Sted i mindst 2 forskellige Landbrug.

b. Mindst 5 Maaneders Kursus paa en understøttelsesberettiget Landbrugs- eller Husmandsskole.

c. Studentereksamen, alm. Forberedelseseksamen, Realeksamen, Pigeskoleeksamen eller en af Højskolen anerkendt Dokumentation for, at Ansøgeren besidder saadanne Kundskaber i Matematik og Dansk, som svarer til Fordringerne ved Mellemskoleeksamen, og har et saadant Kendskab til Tysk og Engelsk, at han kan forstaa en landbrugsfaglig Tekst paa de paagældende Sprog.

Der undervises i de første 3 Semestre i Grundvidensskaberne. Til 1. Del af Eksamen forelæses: Kemi, Zoologi, Arvelighedslære, Matematik, Regning samt Tegning. Til 2. Del: Fysik, Husdyrenes Anatomi og Fysiologi, Botanik, Plantefysiologi og Mikrobiologi, Geologi, Landmaaling og Kraftmaskinlære og til 3. Del: Agrikulturkemi, Almindelig Husdyravl og Husdyrbrug, Landbrugets Jorddyrkning og Plantekultur, Landbrugets Driftslære-Statistik, Regnskab, Vareomsætning og Historie, Landbrugets Maskinlære, Mejerilære og Landbrugszoologi samt Plantesygdomme.

Det er saaledes en vidtgrenet og alsidig Undervisning, givet dels som Forelæsninger og Eksaminatorier og dels som praktiske Øvelser. Skoleudgifterne andrager ialt i 5 Semestre ca. 400 Kr. + Bøger og Ophold. Men for dygtige Elever findes adskillige Legater, der kan søges til økonomisk Hjælp.

Naar den afsluttende Eksamen er bestaaet, kan Landbrugskandidaterne søge Stillinger ved Forsøgsvirksomhederne under Forsøgslaboratoriet eller Statens Forsøgsstationer i Plantekultur, ved Konsulentvirksomhed, som Assistenten i forskellige Retninger, navnlig i Planteavl, Regnskabsføring eller Husdyrbrug under de landøkonomiske Foreninger. Eller man kan søge ind under Hedeselskabet ved Grundforbedringsarbejde og til Laboratorievirksomhed af forskellig Art.

Endvidere faar et mindre Antal Plads i andre Virksomheder eller ved Landbrugsskoleundervisning som Lærere, undertiden samtidig tilknyttet anden landøkonomisk Virksomhed. For alle Stillinger gælder sædvanlig, at man virker som Assistent kortere eller længere Tid for derefter at naa frem til mere ledende og selvstændig Stilling. Der er saaledes mange Muligheder for den, der vil og kan gøre et dygtigt Arbejde og har den Fysik og Forstaaelse af Landbrugets Krav og Kaar, der nu engang skal til.

Det økonomiske Resultat er meget varierende, da Mulighederne er saa forskellige, men som Hovedregel ønskes Landbrugets teoretiske Medhjælp aflønnet saadan, at de ikke af økonomisk Tvang skal yde mindreværdigt Arbejde. Efter faa eller flere Aars Forløb gaar mange dog over i selvstændigt Landbrug.

Mejerimand.

Mejeribruget er siden Andelsmejeriernes Fremkomst i 1882 og senere vokset med Landbrugets Udvikling og har gennem Aarene krævet stadig øget Tilgang af fagligt lært Medhjælp og teoretisk Kundskab hos denne.

Uddannelsen i Mejeribruget til Opnaaelse af Lederstillinger som Bestyrer eller Mejeriejer kræver en Læretid paa 2, højst 3 forskellige Mejerier i 4 Aar, saaledes at den praktiske Færdighed i alt Arbejde er opnaaet. Efter endt Læretid faas et af dansk Mejeriforening udstedt og underskrevet Lærebrev.

Efter yderligere et Par Aars Arbejde ved Mejeribruget gennemgaas et 8 Maaneders Kursus paa en Mejeriskole. Der faas den teoretiske Viden om, hvorfor Arbejdet skal gennemføres paa denne eller hin Maade, baade hvad angaar Mælkens, Smørrets og Ostens Behandling samt Maskinernes Pasning. Samtidig faas Kendskab til Naturens fysiske, kemiske og biologiske Forhold til Støtte for Arbejdets rette Udførelse.

Som Afslutning paa Mejerikursus underkaster Eleven sig en Afgangsprøve omfattende de Fag, der er gennemgaaet, Almindelig Mejerilære, Bakteriologi, Driftslære, Bogføring, Kemi, Fysik, Maskinlære, Ernæringslære, Dansk, Regning og Tegning m. m.

Efter at have gennemgaaet forannævnte Uddannelse er der Mulighed for Plads som 1. Mejerist og efter faa Aars yderligere Erfaring en Stilling som Bestyrer eller Ejer af et Mejeri.

Et godt Helbred, Renlighed og Ordenssans, gode Skolekundskaber i Regning og Skrivning, skarpe Sanser og Anlæg som Forretningsmand samt Evne til at samarbejde med andre er de Egenskaber, der skaber den dygtige og afholdte Mejerimand.

Ønskes videre teoretisk og videnskabelig Uddannelse, er der ogsaa her Mulighed for et $2\frac{2}{3}$ Aars Studium ved Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole med følgende Betingelser for Optagelse:

a. En af Højskolen godkendt praktisk Uddannelse med mindst 4 Aars Læretid, saaledes at der anvendes mindst 1 Aar ved Smørproduktionen, 1 Aar ved Osteproduktionen og 1 Aar ved Pasning af Maskiner. Læretiden skal normalt udstaas paa mindst 2 og højst 4 Mejerier.

b. Afgangseksamen fra en understøttelsesberettiget Mejeriskole med et af Højskolen godkendt Resultat.

c. Som for Landbrugsstudiet.

Efter afsluttende Eksamen som Mejeribrugskandidat er der Adgang til Ansættelse ved Mejeribrugets Forsøgs-, Konsulent-, Undervisnings- eller Kontrolvirksomhed. Ialt findes under normale Forhold ca. 8000 fuldt beskæftigede Personer i Mejeribrugets daglige Drift, deraf ca. 1800 Ledere af større eller mindre Virksomheder.

Havebruger.

Havebruget eller Gartneriet har ogsaa en ret anselig Plads indenfor Jordbruget med ca. 8—9000 Virksom-

heder og ca. 30.000 Arbejdere. For at blive Ejer eller Leder af selvstændig, eventuelt større Virksomhed kræves en ret alsidig Uddannelse gennem en 4—5aarig Læretid i forskellige Gartnerier. I Læretiden skal Gartnereleverne følge Undervisningen paa teknisk Aftenskole i tre eller fire Vintre.

Efter udstaaet Læretid kan interesserede faa videre teoretisk Uddannelse paa et 5 eller 11 Maaneders Kursus paa en Havebrugsskole, for der at faa den dybere Indsigt i og Forstaaelse af Faget. Havebrugskursus paa 11 Maaneder afsluttes med Eksamen dels i de almindelige Grundfag og dels i de mere praktiske og anvendte Fag som Planteskoledrift, Dyrkning af saavel Pryd- som Nytteplanter til Friland og under Glas, Anlægsgartneri m. m.

Ønskes videre teoretisk og videnskabelig Uddannelse, er der ogsaa for Gartnere Mulighed for et $2\frac{2}{3}$ Aars Studium ved Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole som Havebrugsstuderende og at afslutte med Eksamen som Havebrugskandidat. Betingelser for at blive optaget som Studerende er:

a. Praktisk Uddannelse i 5 Aar paa mindst 3 forskellige Læresteder. Er den praktiske Uddannelse paabegyndt efter det fyldte 17. Aar, kan der gives Dispensation for det 5. Uddannelsesaar. Til den praktiske Uddannelse medregnes Kursus paa en Havebrugsskole.

b. Som c. for Landbrugsstudiet.

Efter afsluttende Eksamen er der Mulighed for Ansættelse ved Havebrugsforsøgsstationerne, ved Hedeselskabets Plantningsvirksomhed, Konsulentvirksomhed, Undervisning eller som Havearkitekter, de første Aar som Assistenten for senere at faa mere selvstændigt Arbejde som Leder eller Ejer af Gartneri eller tilknyttet Virksomhed.

Indtjeningsmulighederne er meget forskellige og varierer meget stærkt efter Virksomhedens Art. Gartneri-

virksomheden har ikke saa faa kvindelige Udøvere, der ofte med Forstaaelse og Smag udøver deres Gerning. Et godt Helbred, godt Haandelag, Ordenssans, Farveglæde og Forstaaelse samt Forretningssans er de Krav, der kan stilles til Unge, der ønsker at gaa denne Vej.

Forstmand.

Skovbruget kræver ogsaa en stadig Tilgang af faglærte Ledere, der som Skovfogder, Forstassistenter eller Skovridere kan lede vort Skovvæsen, der ialt har et beplantet Areal paa ca. 548.000 ha. Uddannelsen som Skovbruger er dels teoretisk og dels praktisk, afsluttende med Eksamen enten som Skovfoged eller som Forstkandidat.

Skovfogeduddannelsen paabegyndes paa et Skovdistrikt med et Prøveaar, hvorpaa der søges Optagelse paa et 7 Maaneders Kursus for Skovfogedelever paa Asmildkloster Landbrugsskole. Dette Kursus, væsentlig i Regning, Dansk, Botanik, Landmaaling m. m., afsluttes med Eksamen, men kun for et begrænset Antal Elever.

Efter bestaaet Eksamen søges der ud til en 3-aarig praktisk Uddannelse paa Skovdistrikt, deraf sidste Aar paa et af Staten godkendt Distrikt, hvorefter der afsluttes med den egentlige Skovfogedeksamen. Paa Distrikterne faas saavel praktisk som teoretisk Uddannelse. Den, der har bestaaet Skovfogedeksamen, benævnes Skovfogedaspirant.

Skovfogden er Skovriderens Medhjælper og den egentlige Arbejdsleder for de fastsatte Arbejder paa Skovparten; han skal føre Arbejdsregnskabet samt det almindelige Tilsyn med Skoven.

Ønskes der en videregaaende Uddannelse, faas denne paa Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, idet Skovbrugere uddannes ved Højskolen baade teoretisk og praktisk. Uddannelsestiden er ca. 6 Aar og kan paabegyndes, naar Eleven er fyldt 17 Aar, med Indtegning som Skovbrugsstuderende.

Derefter faas 12 Maaneders praktisk Uddannelse paa et godkendt Skovdistrikt, hvorefter den teoretiske Undervisning paa Højskolen paabegyndes og varer i 1½ Aar afsluttende med Eksamen for 1. Del. Der fortsættes saa med 2. Del, som omfatter to Aars Undervisning paa Højskolen afsluttende med Eksamen for 2. Del. Derefter igen praktisk Uddannelse paa Distrikt i 13 Maaneder og paa Savværk i 1 Maaned, hvorpaa der afsluttes med Eksamen som Forstkandidat.

Undervisningen paa Distrikterne er baade praktisk og teoretisk omfattende Virksomheden derunder ogsaa Jagten. Paa Højskolen undervises der først i Grundvidenskaberne og senere i de mere anvendte Videnskaber, Zoologi, Botanik, Plantefysiologi og Plantepatologi, Landmaaling, Tegning, Matematik, Skovdyrkningslære i alle Retninger, Samfundsøkonomi, Retskundskab, Savværksdrift, Træmaalingslære, Vare- og Markedslære m. m.

Efter afsluttende Eksamen er der Arbejdsmuligheder ved Statsskov- og Klitvæsenet, Hedeselskabet og det private Skovvæsen først som Assistenten og senere som Skovridere. Tidligere rejste ogsaa en Del Forstkandidater til Troperne for at virke under Østasiatisk Kompagni og lignende Selskaber.

Der udgaar hvert Aar ca. 8—10 Forstkandidater fra Højskolen. Gode Skolekundskaber, et godt Helbred, reel Handlemaade, Evner som Arbejdsleder og Forretningsmand kræves for at naa frem indenfor Skovvæsenet.

For Unge, der ønsker at gaa over til Jorddyrkingen og dens tilgrænsende Arbejdsomraader, er der saaledes Brug for gode Skolekundskaber, idet disse lukker op for saavel Kvinder som Mænd, der har Lyst og Evner til at være med i Dyrkingen af vort Fædrelands Jord, den Rigdomskilde vi direkte eller indirekte næsten alle i dette Land skal leve af.

Ladclund Landbrugsskole, Marts 1942.

A a g e T o f t.

III. Skolenævn og Forældremøde.

Skolenævnet bestaar af Trafikkontrolør C. J. Ladehoff, Esbjerg; Førstelærer J. Eriksen, Hjerting; Direktør Chr. Alstrup, Esbjerg; Fru Civilingeniør Kærn, Varde; Adjunkt A. Vestergaard; Lektor Fru G. Jensen; Rektor Kr. Bruun. Suppleanter er Møbelhandler Florian Sørensen, Esbjerg; Førstelærer Chr. Bruun, Briksbøl; Købmand Kann, Esbjerg; Fru Maler Ibsen, Holsted By.

Det aarlige Forældremøde afholdtes af Hensyn til Mørklægningen paa Skolen allerede den 26. August med 260 Deltagere. Rektor Bruun bød Velkommen og bad Førstelærer Eriksen, Hjerting, lede Mødet. Lederen af Københavns Kommunes psykotekniske Institut, Magister Poul Bahnsen, holdt Foredrag om „Arbejdstilfredshed og Arbejdsglæde“. Rektor Bruun aflagde en kort Beretning om forskellige aktuelle Spørgsmaal fra Skolens daglige Liv.

Ved Kaffebordet fremviste Kredslæge Rohleder, Varde, en Rygsæktype, der formentlig var mere hygiejnisk og praktisk end de almindelige Skoletasker. Redaktør Friis, Varde, sluttede sig til den af Rektor fremsatte Tanke at søge Studenterfestlighederne afholdt i Skolens Festsal. Endvidere havde Pastor Eller, Varde, cand. jur. Pedersen, Fourfeldt, Fru Nielsen, Esbjerg, Lektor Tengnagel Jørgensen og Rektor Ordet for kortere Bemærkninger.

IV. Eksaminer 1941.

Faderens Stilling og Hjemsted er anført i Parentes.

Studentereksamen.

Nysproglige.

1. Niels Alkjær sig (Købmand)	mg+	7,25
2. Jens Andersen (fh. Gaardejer, Tjæreborg)	mg+	7,19
3. Inge Billeschou (Billedhugger)	mg÷	6,50
4. Kirsten Billeschou (Billedhugger)	g+	5,95
5. Kirsten Bjarnesen (Jordemoder, Varde) ...	mg	7,11
6. Søren Bjerre (Gaardejer, Hygum)	ug÷	7,57
7. Vibeke Bruun (Rektor)	mg	6,99
8. Kaj Christensen (Prokurist, Jerne)	mg÷	6,44
9. Egon Hansen (Pakmester)	mg÷	6,17
10. Anders Holm (Dommerfuldmægtig)	mg	7,16
11. Niels Chr. Holm (Direktør)	mg	6,72
12. Frederik Hopp (Skomagermester, Varde)	g+	5,97
13. Gudrun Lind (afd. Gaardejer, Skast)	mg	7,11
14. Alfred Nielsen (Driftsbestyrer, Varde) ...	mg+	6,65
15. Jytte Nielsen (Lagerforvalter)	mg	6,68
16. Inger Petersen (Overassistent, Varde) ...	mg+	7,40
17. Kaj Schmidt (Skotøjshandler)	mg÷	6,35
18. Jørgen Thomsen (Stationsforst., Varde)...	mg	7,11
19. Esther Willumsgaard (afd. Overlærer)...	mg	6,95

Matematikere.

1. Preben v. Bülow (Gaardejer, Nordby) ...	mg+	7,45
2. Jens Feldberg (Overassist., Boldesager) ...	mg÷	6,32
3. Børge Jessen (Gaardejer, Forum)	g+	5,75
4. Kristian Kristensen (Gaardejer, Gjesing)	mg	7,08

5. Kaj Larsen (afd. Kaptajn)	mg	7,00
6. Knud Larsen (Konsulent, Varde)	mg	6,97
7. Rudolf Lolk (Bryggeriejer, Boldesager) ...	mg÷	6,59
8. Søren Melsen (afd. Tømremester)	mg	7,10
9. Helen Mikkelsen (Sejlmager)	mg÷	6,28
10. Knud Møller (Hestehandler, Bramminge) ..	mg÷	6,15
11. Ingeb. Nielsen (afd. Maskinh., Gørding) ..	mg	7,05
12. Niels Toft Nielsen (Bestyrer)	g+	5,98
13. Svend Nyhuus (Kommunelærer)	mg	6,87
14. John Petersen (afd. Fabrikant)	mg	6,85
15. Steen Glarborg Petersen (Skoledirektør)...	mg÷	6,39
16. Vagn Glarborg Petersen (Skoledirektør)...	mg÷	6,49
17. Vagn Poulsen (Gaardejer, Bjerndrup) ...	mg	7,09
18. Thomas Schøtt (Førstelærer, Guldager) ...	mg	6,74
19. Johan Fr. Simony (Politimester, Varde) ...	mg÷	6,46
20. Eigil Staal (Gaardejer, Bækbølling)	mg÷	6,47
21. Poul Sølbæk (Cigarhandler)	mg	6,76
22. Inge Florian Sørensen (Møbelhandler) ...	mg	7,03
23. Karen Lykke Sørensen (Hestehdl., Varde) ..	mg÷	6,23
24. Carl Warming (Gaardejer, Jernvedlund) ..	mg+	7,44

Alle de indstillede bestod Eksamen.

Realeksamen.

Ra.

1. Asta Andersen (Lokomotivfører, Jerne) ...	g+	5,88
2. Kamma Andersen (Fisker, Hjerting)	mg÷	6,35
3. Edith Christensen (Prokurist, Jerne)	mg÷	6,65
4. Carter Grøngaard (Købmand, Tistrup) ...	mg	6,92
5. Hans Sloth Hansen (Gaardejer, Skast) ...	mg÷	6,38
6. Jørn Jensen (Telegrafassistent)	mg+	7,21
7. Lauge Jensen (Inspektør)	mg+	7,24
8. Erna Jørgensen (Restauratør)	mg	7,02
9. Henning Jørgensen (Grosserer)	mg	6,81
10. Birthe Klausen (Kaptajn)	mg÷	6,19

11. Doris Leervad (Installatør)	mg÷	6,63
12. Muddi Lund (Kaptajn, Tjæreborg)	mg÷	6,37
13. Alfred Lynggaard (Vaskeriejer, Vejen) ...	mg	6,89
14. Gerda Nielsen (Fiskeskipper, Hjerting) ...	mg	6,97
15. Magda Sloth Nielsen (Grdejer, Briksbøl) mg÷		6,60
16. Karen Poulsen (Førstelærer, Grimstrup)	mg	6,96
17. Torkild Ravn (Grosserer)	mg	7,09
18. Jørgen Stubbe (Godsekspeditor)	mg	6,98
19. Marinus Svenningsen (Gaardejer, Skast)	g+	5,53
20. Finn Thomsen (Stationsforstander, Varde)	mg	6,85
21. Jens Erik Thomsen (Inkassator, Varde) ...	mg	6,77
22. Inger Thorstensen (Rutebilejer)	mg÷	6,63

Rb.

1. Aase Ammundsen (Typograf)	mg	6,92
2. Edith Andersen (Læge)	mg÷	6,15
3. Mirjam Brejnrod (Fiskesk., Boldesager)...	mg÷	6,58
4. Kirsten Bridal (Tandlæge, Varde)	g+	5,97
5. Mette Bruun (Gaardejer, Tarp)	mg÷	6,51
6. Anna Christensen (afd. Gdrejer, Gjesing)	mg+	7,27
7. Eli Hansen (Slagtermester)	mg+	7,32
8. Henning Hansen (Grdbest., Bramminge)	mg	6,84
9. Ester Jensen (Fiskeskipper, Boldesager)...	mg	7,02
10. Johannes Jensen (Lærer, Krogsgaard) ...	mg÷	6,26
11. Karen Kristensen (Fabrikant)	mg÷	7,40
12. Oluf Krummelbein (Slagterm., Tjæreborg)	mg	6,77
13. Vagn Larsen (Bagermester)	mg	6,90
14. Else Mandal (Overassistent)	mg+	7,25
15. Agnete de Molade (Direktør)	mg÷	6,33
16. Louise Møller (Enkefrue, Gammelby) ...	mg	7,05
17. Erik Paaske (Førstelærer, Oksbøl)	mg÷	6,55
18. Lillian Schmidt (Skotøjshandler)	mg+	7,48
19. Svend Aa. Sørensen (Arbm., Sædding) ...	mg÷	6,49
20. Solveig Thomsen (Skibsfører)	g	5,08
21. Richardt Thuesen (Gaardejer, Gjesing) ...	g+	5,88
22. Ellen Winther (Boghandler)	mg	6,83

Mellemskoleeksamen.

4. M. a. Ejlif Voel Jensen ug÷; Bent Jacobsen, Marie Hansen, Carl Otto Flagstad, Gertrud Nordland, Niels Peder Flytkjær, Aase Rud, Gerda Pedersen mg+; Karen Elise Lund, Knudaage Bennike, Knud Voldum Clausen, Elin Blell, Tove Gravesen, Bjarne Hansen mg; Alice Vedel-Hansen, Arne Raahauge, Jørn Traulsen, Kaj Wohler, Erik Carstensen, Kathrine Nielsen, Else Christiansen, Else Andersen mg÷; Helen Olsen, Mogens Røe, Annelise Winther, Kirsten Lauring, Holger Frøkjær g+; Just Holst, Johan Thygesen g.

4. M. b. Birgit Andreasen, Rigmor Zabel, Karl Kristian Hansen, Børge Kamstrup, Mogens Friis, Bent Ladehoff, Karen Pedersen, Edith Andersen mg+; Elisabeth Fjeldgaard, Mogens Jakobsen, Carlo Nielsen, Asger Kristensen, Karl Erik Holm, Hans Anthonisen, Knud Romme, Hans Mortensen, Bent Møller Henriksen, Karl Højberg, Grete Pahl, Jens Peter Christensen, Hans Rask Hansen, Preben Bachmann mg; Erik Madsen, Gerda Winther Sørensen, Else Andersen, Anna Schøtt, Irma Olesen, Dagmar Iversen, Ellen Mortensen, Erik Hansen mg÷; Thomas Madsen g.

Af disse 60 Elever oprykkedes 19 i Gymnasiet, 9 i I s, 10 i I m, i Realklassen 31, medens 10 udmeldtes.

V. I Aarets Løb.

Inspektion.

Af Undervisningsinspektørens faglige Medhjælpere har Lektor J. K. Eriksen inspiceret Fysik- og Kemiundervisningen, Inspektrice Fru Buhelt Haandgerningsundervisningen, Mag. Heerup Sangundervisningen, Lektor P. Andersen Undervisningen i Naturfag.

Eleverne.

1. September 1941 udgjorde Elevantallet 387. Heraf var de 189, nemlig 88 Drengene og 101 Piger, hjemmehørende i Esbjerg, medens 104 Drengene og 94 Piger, ialt 198, var udenbys, fordelte over følgende 24 Kommuner: Jerne 45, Varde 25, Brøndum 21, Guldager 20, Holsted 19, Tjærborg 14, Skast 10, Bramminge 8, Brørup 7, Tistrup 5, Gørding 4, Nordby og Vejrup hver 3, Nykirke, Føvling og Grindsted hver 2, Aal, Grimstrup, Aarre, Starup, Thorstrup, Ansager, Løgstør og Klitmøller hver 1.

Stipendier.

Det Beløb paa 995 Kr., som af Ministeriet var stillet til Raadighed til Understøttelser og Flidspræmier i Skoleaaret 1941—42, er blevet fordelt saaledes: Oplagspenge: Kr. Hald Pedersen, III m, Robert Rørmose Jensen, II m, og Ejlif Voel Jensen, I m, hver 125 Kr. Understøttelser at udbetale: Annelise Sørensen, III s, 75 Kr. Aage Tarp, III s, Agnes Marcussen og Harry Nielsen, II m, Inge Andersen, Jakob Bruun og Niels Thomsen, II m, Dagmar Iversen og Rigmor Zabel, Rb, Laurids Christiansen, 3b, hver 50 Kr. Til Flidspræmier 95 Kr.

Flidspræmier.

Fire af „Selskabet for Udbredelse af gensidigt Kendskab til dansk og tysk Kultur“ skænkede Bøger tilfaldt Søren Bjerre, Niels Alkjærsg, Inger Petersen og Kirsten Bjarnesen, IIIs. Skolens Flidspræmier ved Afslutningen tildeltes Carl Frederiksen, IIs, Elise Langvad, Is, Inge Andersen, Jørgen Handberg, Anna Jespersen og Bodil Ravn Nielsen, Im; Gerda Nielsen, Ra, Anna Christensen, Rb; Ejlif Voel Jensen og Marie Hansen, 4a, Birgit Andreasen, 4b, Jørgen Sinding Jensen, 3a, Kirsten Ibsen, 3b, Kaj Lauritsen, 2a, Bent Eriksen, Aase Hansen og Knud Toft, 2b.

Sammenkomster og Udflugter.

Missionær Baagø har holdt Foredrag for Gymnasiet om kinesisk Hjemliv. Ved Juleafslutningen talte Pastor Bentzen. Neptuns Julegilde holdtes 20. December. Skoleballet fandt Sted den 28. Februar. Under Lektor Gregerens Instruktion opførte Eleverne fra IIG Heibergs Aprilsnarrene. Lærere og Elever har i Fællesskab afholdt fire danske Aftener. 87,5 % af Statsskolens Elever har overværet Esbjerg Skolebios tre Forestillinger: Louis Pasteur, Ungdommens Melodier og Lajla. Fodboldhold fra Ribe Katedralskole og Tønder Statsskole har besøgt Skolen og spillet med vore Elever. Endvidere har der været Fodboldkampe med Rørkjær og Danmarksgades Skoler.

IM har haft Klasseudflugt til Varde, 2—3 til Letbæk Mølle, 4 og R til Ribe. IIIm har været paa historisk Ekskursion til Løgumkloster, Tønder, Højer, IIIs og Is til Askovegnen, medens IIG har foretaget en geologisk Ekskursion til Landskabet omkring Lunderskov. Ra, Is, IIm har haft Lejlighed til at bese Centralbiblioteket, Is+m Brøndum Kirke, Ra Andelsmejeriet, 3—4 og R Det jyske Haveselskabs Udstilling, medens 2 har besøgt Forsøgsgaarden.

Svømmeprøve.

Børge Kamstrup, 1m, Erik Madsen og Asger Kristensen, Rb, Jørgen Madsen, 4a, Elin Nors Hansen, Birgit Buhl Jensen og Kirsten Lønne, 4b, Gunvor Knudsen og Krista Eggertsen, 5a, Claus Olesen og Georg Thomsen, 3b, Metha Jensen, 2b, har bestaaet Svømmeprøve, Anne-lise Melchior, 3b, Kirsten Petersen, 4b, og Karen Petersen, 1m, Frisvømmerprøve.

Biblioteket.

Bogsamlingen er i det forløbne Aar bleven forøget med 150 Bind. Biblioteket er aabent daglig Kl. 14; for udenbys Elever finder Udlaan Sted efter nærmere Aftale med Bibliotekaren.

Gaver.

Nationalmuseets I Afdeling ved Inspektør Dr. phil. Therkel Mathiassen har skænket Skolen en værdifuld Samling Stenalderoldsager paa 16 Nr. Fra Ministeriet er modtaget Mindeblad over Jyske Lov og et Billede af Grundtvig. Esbjerg Erhvervsraad har til Undervisningsbrug tilstillet Skolen 25 Eksemplarer af „Esbjerg By og Havn“. Direktør Chr. A. Alstrup har foræret Biblioteket engelske Bøger samt Kvarts med Guldstøv.

Af Eleverne har Jørgen og Aage Mandal skænket en Juniorkugle til Kuglestød. Den naturhistoriske og geografiske Samling paa Skolen er i Aarets Løb blevet forøget med Gaver fra følgende Elever: 1a. Per Larsen: to levende, vandrende Pinde; Birgit Marie Pedersen: Bændelorm; Svend Lahn Rasmussen: Pandeskal af en Ko; Ejvind Simonsen: Raadyrfød. 1. b. Karen Bouet: en Bændelorm og mikroskopiske Præparater af syge Organer; Gunnar Gregersen: Strandsten, Træ bearbejdet af Barksbiller; Niels Jensen: Skovduerede; Erik Svenningsen: „spansk Flue“; Birgit Vonsyld: Paafuglefjer. 2. a. Svend

Arne Andresen: Gærdesmutte; Emil Bojsen: Blæksprutte, to Græshopper; Bent Jakobsen: Fugleæg; Vagn Lauridsen: Gulspurverede; Kurt Møller: Træhveps; Hugo Janken: Musvitrede. 2. b. Benny Christensen: Postkortserie med danske Blomsterplanter; Anne Marie Gregeresen: Niøje, Sølvfasan; Carla Petersen: en udstoppet, trætaaet Maage; Olav Willadsen: Ilderskelet. 3. a. Rolf Alstrup: Skalle og Svømmeblære af samme; Krista Eggertsen: Eremitkrebs, hvidplettet Rødspætte; Svend Jacobsen: Musekranier; Gunvor Knudsen: Metalprøver. 3. b. Irmgard Behrendt: Sandspringer; Christian Brejnrod: Rødspætte, Pighaj; Inger Marie Damm: udstoppet Hermelin og to Fugle; Birthe Marie Pedersen: Firben, Løbebille; Jørgen Hansen: et Aqvarium. 4. a. Kurt Lolk: Sten med Aftryk m. m. 4. b. Erik Bruun: Korall; Søren Torben Christensen: Fugleæg; Elin Nors Hansen: Niøje. Rb. Knud Romme: Malermusling, Storke og Skadeæg. I Gs. Edith Simen Andersen: Hedeselskabets Kort over Moser i Danmark. II Gs. Bent Sørensen: Snudebille og Blaa hjort. Kaj Christensen: Celuldprøver.

VI. Esbjerg Statsskoles Legatfond.

Fundats.

Under 25. Februar 1942 forsynedes Fundatsen for Esbjerg Statsskoles Legatfond med følgende Tillæg:

„I Henhold til Bestemmelsen i foranstaaende Legatfundats, Stk. 2, om, at Legatkapitalen til enhver Tid kan forøges ved Indbetaling, er der ved Borgmester M. Mortensen, Esbjerg, indbetalt et Beløb, stort 4.000 Kr., der bliver at forvalte i Overensstemmelse med de foran fastsatte Regler for Esbjerg Statsskoles Legatfond, idet der dog vedrørende Anvendelsen af de aarlige Renter bliver at iagttage følgende:

De aarlige Renter uddeles i Overensstemmelse med det under Stk. 4 fastsatte, dog saaledes at Renterne af de heromtalte 4.000 Kr. skal anvendes til Supplering af to i Henhold til Bestemmelserne i Stk. 4 uddelte Legatportioner til Studerende med Halvdelen til hver.“

Kr. Bruun. K. O. Cortsen. J. Eriksen.
U. C. Friis. Meinertz. P. Nielsen Kock.

/Hans Nielsen.

Regnskab.

I. Statusregnskab pr. 1. Juli 1941.

Aktiver.

1. $4\frac{1}{2}$ % Kreditforeningsobligationer	24.000,00 Kr.
(Indkøbt for Kr. 19.339,05).	
2. Tilgodehavende hos Bidragydere	3.200,30 „
3. Indestaaende paa Bankbog:	
a. Kontant Legatkapital	1.035,15
b. Opsamlede Driftsoverskud	12,95
	————— 1.048,10 „
	————— 28.248,40 Kr.

Passiver:

1. Bidragydernes Indbetalinger:		
If. forrige Regnskab	23.474,10	
Yderligere Bidrag	100,40	
	<hr/>	23.574,50 Kr.
Heraf betalt 20.374,20 Kr., medens 3.200,30 Kr. betales afdragsvis.		
2. Kursgevinst ved Køb af Kreditforeningsobligationer	4.660,95	„
3. Driftsoverskud:		
If. forrige Regnskab	8,99	
Tilgang	3,96	
	<hr/>	12,95 „
		<hr/>
		28.248,40 Kr.
		<hr/>

II. Driftsregnskab 1. Juli 1940—30. Juni 1941.

Indtægter:

1. Overskud fra 1939—40	8,99	Kr.
2. Renter af Obligationer pr. 2/1 1941 og pr. 1/7 1941	1.080,00	„
3. Renter af Indestaaende paa Bankbog	23,96	„
	<hr/>	
		1.112,95 Kr.
		<hr/>

Udgifter:

1. Uddelt i Legatportioner i September 1941	1.100,00	Kr.
2. Overskud som indestaar paa Bankbog	12,95	„
	<hr/>	
		1.112,95 Kr.
		<hr/>

/Hans Nielsen.

Foranstaaende 2 Regnskaber er forsynet med følgende Paa-tegning: Revideret.

Holm.

I. W. Palludan.

Legatmodtagere.

I 1941 fordeltes 1.100 Kr. af Legatets Renter saaledes: Tandlægestuderende Poul Nielsen, stud. jur. Søren Bjerre og stud. polyt. Preben Bülow hver 300 Kr.; Elev i IIIG Egon Hansen 200 Kr.

Ansøgninger

om Portioner af Legatfondens Renter for indeværende Aar maa, i Henhold til Fundatsens §4, indsendes til Rektor Kr. Bruun, Esbjerg Statsskole, inden 15. August 1942. Blanketter faas ved Henvendelse til Rektor.

VI. Fagfordeling.

Romertal angiver Gymnasielklasser, Arabertal Mellem-
skoleklasser, R Realklasser.

Rektor Kr. Bruun: Latin 4, IIs. Historie 3b, 4b, Rb.

Lektor P. Gregersen: Tysk 2a, 4a, Ra, I—IIIm, IIIs.
Sang 1—3, I—III.

Lektor O. Brøndum: Engelsk 2b, Im, IIIs. Fransk Rb,
Is, II—IIIIm.

Lektor Aa. Petersen: Dansk 4a, Im, II—IIIs. Engelsk
3b, Is.

Lektor L. Dresler: Fysik 1, 2, 4, R, Im, IIIIm.

Lektor J. C. Jensen: Matematik 3a, Ra, I—IIIm.

Lektor Fru G. Jensen: Matematik 1a, 2b, 4a, Is.

Lektor B. Tegnagel Jørgensen: Tysk 3b, 4b, Rb.
Historie I—IIIIm, IIIs. Oldtidskundskab I—IIIIm.

Lektor Fru L. Alstrup: Geografi 1a, 2—4, Ra. Natur-
historie 1a, Ra. Naturfag I—IIIIm.

Adjunkt A. Vestergaard: Religion 1a, 2—4. Geografi
1b. Sløjd 1—R.

Adjunkt N. C. Sørensen: Dansk 3b, 4b. Fransk Ra,
Im, II—IIIs. Latin Is.

Adjunkt Sig. Alving: Dansk 3a, Is. Engelsk 1b, Rb, IIs.

Adjunkt H. S. Hansen: Dansk 2b, Rb, IIIIm. Engelsk
3a, 4b, Ra, IIIm.

Adjunkt Frk. T. Lassen Andersen: Matematik 1b, IIs.
Gymnastik 1—III.

Adjunkt Henning Leth: Fysik IIIm. Kemi I—IIIIm. Ma-
tematik 2a, 3b, Rab (Pg.).

Adjunkt C. Lindberg Nielsen: Latin IIIs. Historie 1,
2, 3a, 4a, Ra, I—IIs. Oldtidskundskab I—IIIs.

Gymnastiklærer B. M. Bertelsen: Gymnastik 1—III,
Sløjd I.

Lærerinde Frk. A. Bruun: Engelsk 1a, 2a, 4a. Husger-
ning 4, R.

Lærerinde Fru S. Vestergaard: Religion 1b, Haand-
arbejde 1—1.

Timelærer cand. mag. Frk. E. Aagaard: Dansk Ra,
IIm. Tysk 2b, 3a, I—IIIs.

Timelærer cand. mag. Steen Bøcher: Geografi Rb. Na-
turhistorie 1b, 2—4, Rb. Naturfag I—IIIIs.

Timelærer cand. mag. Tage Thoft: Kemi 3. Matematik
4b, Rb, IIIIm. Skrivning 3.

Lærerinde Fru S. Nielsen: Dansk 1, 2a. Skrivning 1—2.

Pastor H. Aagaard: Religion Is, IIm, IIIIs.

Pastor N. C. Lilleør: Religion Im, IIs, IIIIm.

Tegnelærer E. Rødkier: Tegning 1—4.

Lektor Brøndum er Skolens Regnskabsfører, Adjunkt
N. C. Sørensen Bibliotekar. Lektor Gregersen har skrift-
lig Inspektion samt Tilsyn paa Legepladsen, Lektor Teng-
nagel Jørgensen den indre Inspektion, Fru Nielsen Til-
syn med Pigerne.

VIII. Pensa og Arbejdsplaner.

Religion.

1—3M. Hahns Bibelhistorie og Balslevs Lærebog. 1M. 1—72. De ti Bud. 2M. 72—128. Fadervor og de to første Trosartikler. 3M. 128—150. Tredie Trosartikkel. Daab og Nadver. 4M. Kapers Katekismus.

1—III. I Foredrag og Samtale er gennemgaaet: Is. Danmarks Kirkehistorie for Reformationen; aktuelle kirkelige Spørgsmaal. Im. Reformationen; Stykker i Evangelierne. IIs. Dele af Kirkens Troslere; Bjergprædikenen. IIm. Danmarks Kirkehistorie 1200—1700, aktuelle kirkelige Spørgsmaal. IIIs. Hoseas og Jeremias; Grundtvig; Skikkelser i moderne kirkeligt Liv; Vilh. Bech, Ricard, Harald Westergaard, L. P. Larsen. IIIm. Dele af Lukas evangeliet; Bjergprædikenen.

Dansk.

1M—R. Clausen og Hansen: Læsebog. Jensen og Noesgaard: Øvelsesstykker. 1M. 1 à 2, 2—4M. 1 Stil om Ugen. 1M. Læsebog I; 2M. II; 3M. III. En glad Gut, 25 S. af Falbe-Hansen og Keller: Svenske Læsestk. Enkelte Værker og Brudstk. læst for Klassen.

4a. Edbrodre. En glad Gut, Kap. 1—8. Læsebog III, 9. Udg., 106—16, 128—42, 191—210, 295—302, 39—49, 96—101, 287—90. Svensk, 8. Opl., 37—40, 47—56, 104—16. Til Eksamen det læste.

4b. Edbrodre. En glad Gut. Læsebog III, 36—46, 49—60, 66—80, 128—42, 179—91, 242—64, 287—90, 291—95. Svensk 14—25, 47—56, 69—73, 94—104, 112—16. Til Eksamen: Edbrodre. En glad Gut, Kap. 4, 5, 6. Læsebog, 9. Udg., 36—46, 56—60; 49—55, 179—90, 242—61; 66—80, 128—42, 291—95. Svensk 69—73, 112—16; 20—25, 47—56, 94—95.

Ra. Den politiske Kandestøber. Hakon Jarl. Læsebog, 4. Opl., 7—30, 37—70, 79—81, 93—120, 121—30, 131—47, 173—75, 178—81, 195—209, 217—28. Stil hver 14. Dag. Til Eksamen de to Værker samt S. 7—30, 37—40, 79—81, 93—100, 121—30, 137—42, 173—75, 195—209, 217—28.

Rb. De samme to Værker samt S. 7—70, 75—81, 93—150, 173—76, 178—216, 218—28. Til Eksamen de to Værker samt

Læsebog S. 7—30, 37—40, 57—61, 75—76, 79—81, 137—47, 195—209.

I—III. Falkenstjerne I—III. Georg Christensens Litteraturhistorie. Agerskov og Nørregaard: Svensk Læsebog. Oxenvad: Vort Sprog I—II.

Is. Erasmus Montanus. Bræen. Litteraturprover og Litteraturhistorie fra Oldtiden til 1750 og fra Aakjær til Johs. V. Jensen. 50 S. Svensk. Lydlære, Formlære og Betydningslære. 15 Stile.

Im. Erasmus Montanus. En dansk Students Eventyr. En Landsbydegns Dagbog. Litteraturprover og Litteraturhist. fra 19. og 20. Aarh. 40 S. Svensk. Lydlære og Dialekter. 15 Stile.

IIs. Hakon Jarl. Adam Homo. Litteraturhistorie og Falkenstjerne fra Oldtiden til ca. 1850. Lydlære og Dialekter. 40 S. Svensk. 12 Stile.

IIIm. En Landsbydegns Dagbog. En dansk Students Eventyr. Adam Homo. Litteraturprover og Litteraturhist. fra Romantikken til 1840. Lydlære, Ordforraad, Stilarter. 40 S. Svensk. 12 Stile.

IIIs. Bræen. Kongsemnerne. Litteraturprover og Litteraturhist. fra 1850 til Nutiden. 30 S. Svensk. Stil hver 4. Uge. Til Eksamen opgives: Erasmus Montanus. Hakon Jarl. En Landsbydegns Dagbog. Falkenstjerne: Prosa I, 2. Udg., 52—76, 159—63, 247—51. II. 40—41, 212—16, 297—301, 307—11, 393—400, 441—45. II. Poesi. I. 25—27, 78—80, 136—40, 173, 175—76, 198—99, 237—39, 323—25. II. 26, 46—47, 48—49, 64, 67—68, 88—89, 150—51, 181—85, 318—19, 435—39, 508—50, 535—36. Litteraturhist. 5—8, 10—12, 21—ud.

IIIm. Adam Homo. Bræen. Kongsemnerne. Litteraturhist. fra 1850 til Nutiden. Betydningslære—ud. 25 S. Svensk. Til Eksamen: Hakon Jarl. En Landsbydegns Dagbog. En dansk Students Eventyr. Falkenstjerne 3. Udg., I. 25—27, 83—85, 136—40, 153—55, 171—72, 175—77, 193—94, 199—201, 216, 230—33, 237—39, 240—41, 244—46, 323—25. II. 4, 26, 29—30, 49—52, 128—31, 154—58, 168—71, 199—204, 230—35, 244—47. III. 3—6, 16—20, 27—28, 81—88, 172—75, 189—91, 273—74, 300—01. Holberg til Nutiden.

Engelsk.

1—3M. Jespersen og Sarauw: Eng. Begynderbog 1—II. 3—R. Jespersen: Eng. Læsestk. 2—4M. Norstedts Grammfontekster. Lunds Grammatik. Askgaard og Nørregaard: Stilovelses 1—II.

1M. I, II til S. 33. 2a. 31—84. Norstedt 6—14. Stilovelse 5—10. 2b. 34—74, 75—80, 85—88, 89—90. Norstedt 6—14. Stilov. 5 S. 3a. II 105—23. Læsestk. 1—13, 20—37. Norstedt 20—23. Stilov.

5 S. 5b. II 78—122. Læsestk. 1—6, 20—28, 34—37, 42—44. Norstedt 10 S. Stilov. 15—21. En ugl. Diktat.

4a. Læsestk. 42—44, 63—86, 94—112. Norstedt 34—42. Til Eksamen: Læsestk. 42—44, 63—83, 94—107. 4b. Læsestk. 34—50, 63—107. Til Eksamen 63—86, 94—107.

Ra. Læsestk. 87—94, 107—42, 149—67. Boysens Læsehefte IV 12—18. Til Eksamen: Læsestk. 107—42, 149—67. Rb. Læsestk. 87—92, 107—12, 119—33, 143—71. Boysen IV. Til Eksamen: 87—92, 119—33, 143—67. IV 12—26.

Is. Boysen IV. Engelske Tekster 5—19, 33—71, 105—48. Dickens Reader 3—50. British Reader 31—43, 71—75. Alving og Brøndum: Synonymer. Ugl. Stile. Im. Boysen IV. Eng. Tekster 5—126.

IIs. Poems 11, 17—18, 19—20, 21, 22, 24—26, 33, 35—38, 41, 44, 49—52, 98—109, 110—121. British Reader 44—46, 76—111, 114—22, 123—38, 151—95, 197—200. Dickens Reader 50—88, Plays and Dialogues 26—115. Journey's End. Ad. Hansens Litteraturhist. Synonymer. Kindt Jensens Stiløvelser. Oversættelses-, Genfortællings- og Referatstile samt enkelte friere Opgaver. IIm. Eng. Tekster 19—33, 40—71, 85—104, Science Reader 7—27, 46—71, 100—36.

IIIs. Julius Caesar. British Reader 138—207, Macaulay 1—38. Bennett 1—38. Ad. Hansens Litteraturhist. Synonymer. Kindt Jensens Stilov. Oversættelses- og Genfortællingsstile. Til Eksamen: Julius Caesar III. Poems, 5. Udg., 88—97, 121—32. British Reader 76—96. Macaulay 27—38. Bennett 14—22. Dickens Reader 88—110. Plays and Dialogues 81—91.

Tysk.

2—R. Ingerslev og Vibæk: Tysk I—III. 4—R samt 1—II. Vibæks Grammatik. 2M. I til 120. 3M. I 120 ud. II 1—70. 4M. II 70 ud. Til Eksamen: 134—66. R. III, 3. Udg., a. 1—40, 92—135; b. 1—40, 92—126. Til Eksamen: a. og b. 1—40, 108—16.

Is. Gad: Moderne tyske Noveller. Kulturbilder 1—4, 16. Gad og Moc: Stiløvelser. Ugl. Stile. Im. Tyske Læsestk. 1—8, 10, 13, 40—42, 48—49.

IIs. Kulturbilder 5, 9, 13, 17, 19—22. Buddenbrooks 1—27. Østergaards Digte: Schiller. Kaper: Schiller. Gads Grammatik. Stilov. ugl. Stile. IIm. Læsestk. 19—20, 24, 27—31, 38—39, 43.

IIIs. Kulturbilder 11—13, 15, 24. Nathan II—III. Egmont IV—V. Tell III. Buddenbrooks, Udv. ved Winkler. Kaper: Goethe. Tysk Litt. efter 1700. Gads Gramm. Stilov. 1 à 2 ugl.

Stile. Til Eksamen: Egmont II. Tell III. Kraniche des Ibykus. Lied von der Glocke. Nathan III 5—9. Kulturbilder 5, 6, 12 I.

Fransk.

R. Nielsen og Hoffmanns Begynderbog. a. 2—67, 69—100. Til Eksamen: 55, 56—67, 69—86, 88—94. b. 2—58, 63—104. Til Eksamen: 55—58, 63—94.

I. Laugesen: Fransk Begynderbog; Is. til S. 115; Im. 1—95, 100 ud. Richters Grammfontekster 1—5. II. Jungs Læsebog. Brüels Udvalg af Jules Romains til 51. Grammfontekster. N. Chr. Niensens Gramm.

III. Brüel: Moderne franske Skribenter I, II, IV. Grammfontekster. Til Ekstemporal er benyttet udv. Stk. af Prosateurs d'aujourd'hui. Radiophonie scolaire II i Radioens Skoleudsendelser. N. Chr. Niensens Gramm.

Latin.

4M. Mikkelsens Begynderbog til S. 37. Til Eksamen: I—XXVIII.

Is. Mikkelsen 36—50. Cortsens Udvalg af Caesar I, III, IV. Verners Syntaks. IIs. Caesar V—VI. Cortsens Udvalg af Cicero: Roscius, Catilina I. Verres. Breve 1—5. Syntaks.

III. Cortsens Udvalg af Ciceros Breve 1—27. Læsebog I 43—62, 69—75. Til Eksamen: Caesar V, Roscius, Verres. Slaget ved Cannae.

Oldtidskundskab.

I—III. Holten-Bechtolsheim: Græsk Mythologi og Græske Sagn. Luckenbach I.

I. Iliaden 1. og 6. Sang. Sofokles: Aias.

II. Kroisos. Sofokles: Antigone. Iliaden 9. Sang. Kragelund: Græske Kunstværker.

III. Apologien. Kriton. Stykker af Faidon. Iliaden 22. Sang. Kragelund: Græske Kunstværker. Til Eksamen: ns. Iliaden i Østergaards Udvalg I 1—530, IX 182—655. Antigone oversat af Thor Lange. Kroisos, Chr. Thomsens Udv., Kap. 26—91. Apologien, Gertz' Oversættelse, 9. Udg., 19—62, 68—76. Udv. Kunstværker efter Luckenbach. mn. Iliaden I, V. 89—433, IX, V. 606—659. Antigone. Kroisos Kap. 26—91. Apologien 19—57. Kriton 12—32.

Historie.

1—4a efter Schmidts, 4b efter Henrik Madsens Lærebog. I—III. Verdenshist. efter Munch og Müllers Lærebog. Nordens Hist. efter Ilsoe. Billedstof efter Luckenbach, Bundgaard og Andrup.

1a til S. 112, 1b til 135. 2M. 112 ud. 3a. II 1—118; 3b. 23—145. 4Ma. II 128 ud. Til Eksamen: 128—56, 168 ud. 4Mb. Henrik Madsen IV. Til Eksamen: 1—11, 22—31, 37—83, 87—105.

R. Schmidt: Frankrigs, Tysklands og Englands Historie siden 1860, 6. Udg. P. Munch: Mindre Lærebog i Samfundskundskab, 13. Opl. Til Eksamen: Ra. Schmidt 7—12, 14—29, 39—66, 77—88. Munch 1—12, 21—22, 39—55. Rb. Schmidt 4—12, 14—19, 26—35, 43—47, 49—51, 58—68, 77—85. Munch 1—5, 7—12, 21—22, 25—31, 36—37, 39—43, 49—55, 60—67, 80—86.

I. Oldtid og Middelalder. ns. Norden til 1241, mn. til 1389. II. Verdenshist. til 1914. ns. Norden til 1800; mn. til 1864.

III. Verdenshist. og Nordens Historie ud. Munchs Lærebog i Samfundskundskab. Hakon Müller: Kilder til Danmarks Historie IV. E. Henrichsen: Mændene fra 48. Til Eksamen: Norden til 1523 og Danmark 1814—64. De fremmede Verdensdele, Italien, Balkanlandene, Østeuropa, Finland 1815—1940. Samfundskundskab, 15. Opl., 1—58, 135—72. Kilder IV 11—18, 41—47, 68—81, 100—108. Bundgaard: Billedhefte I Nr. 3, 4, 34, 36—46, 56, 59. Andrup m. fl.: Danmarks Historie i Billeder 57, 272, 284; hertil Mændene fra 48.

Geografi.

C. C. Christensen: Geografi for Mellemskolen I—II.

1M. I til Alperne. 2M. I ud. II Afrika. 3M. II Asien, Australien, Sydamerika, almindelig Geografi. 4M. II Nordamerika, Danmark, Island, Norge, Sverrig. Til Eksamen det læste undt. Mellemamerika, de vestindiske Øer og Norge.

R. Andersen og Vahl: Erhvervsgeografi. Til Eksamen det læste undt. Raastoffer til Tekstilindustrien, dyriske Produkter og Olieplanter.

Naturhistorie.

Balslev og Andersen: Zoologi for Mellemskolen I—II. Franck m. fl.: Plantelivet I—IV. Rasmussen og Simonsen: Lille Flora.

1M. Zoologi til Klatrefuglene. Plantelivet I. 2M. Zoologi I ud. Plantelivet II. 3M. Zoologi II til Pighuder. Plantelivet III.

4M. Zoologi II fra Pighuder ud. Plantelivet IV. Til Eksamen det læste undt. Sanser, Lunger og Blodomlob.

R. Jørgensen og Andersen: Biologi for Realklassen 1—107. Til Eksamen det læste undt. Systemer og Dyrelivet i ferske Vande.

Naturfag.

Is. Eriksen: Fysik og Kemi for det sproglige Gymnasium. Im. Hellner og Humlum: Geografi for Gymn. 1—154.

IIs. Andersen og Vahl: Geografisk Lærebog. Til Eksamen det i I—II læste undt. Astronomi. IIm. Hellner og Humlum 154 ud. Til Eksamen det i I—II læste undt. 51—101.

III. Krogh: Fysiologi. Simonsen og Lund: Biologi, 7. Udg. Til Eksamen det læste undt. Biologi 25—37, 46—77, 90—99.

Fysik.

Kobberø: Fysik for Mellemskolen I—II.

1M. I 5—38, 66—91. 2M. 39—65, 92—125. Øvelser. 4M. II 5—106. Til Eksamen: 11—96. Uorganisk Kemi. 2. Afsnit rep. og opgives.

R. Sundorph: Fysik for Realklassen II, 9. Opl. Til Eksamen: 1—33. Eriksen og Pedersen: Astronomi for Realkl. Til Eksamen: 1—45.

Im. Sundorph: Varmelære, 6. Udg., 1—16, 27—37. Lyslære, 5. Udg., 3—44. Mekanik, 5. Udg., 7—19. Elektricitet, 6. Udg., 1—41, 47—53, 56—61. Praktisk Astronomi. IIm. Mekanik 1—52. Elektricitet 37—127.

IIIIm. Varmelære 39—42, 49—51. Lyslære 40—69. Mekanik 51—68, 91—99. Elektricitet 120—71. Eriksen og Pedersens Astronomi 1—109. Til Eksamen: Varmelære 1—37, Lyslære 47—53, 56—57, 67—69. Mekanik 1—10, 19—50, 69—77. Elektricitet 51—74, 85—91, 157—79. Astronomi 1—22, 27—32, 51—53, 86—87, 94—97.

Øvelser: 1. Vands Fordampningsvarme. 2. Pyknometer. 3. Jerns Udvidelse. 4. Lufttermometer. 5. Skraaplan. 6. Frit Fald. 7. Fysisk Pendul. 8. Stød. 9. Joules Lov. 10. Gauss' Hovedstilling. 11. Lampekaraktistik. 12. Induktion i Spoler. 13. Goniometer. 14. Linsers Brændvidde. 15. Spektroskop.

Kemi.

3M. Rasmussen og Simonsen: Uorganisk Kemi og Organisk Kemi. Im. Ring: Kemi for Gymnasiet 1—58. IIm. 58—98, 115—46. IIIIm. Ring 102—16, 147—86. Til Eksamen: 35—41, 52—77, 85—88, 90—102, 120—33, 144—46, 159—62, 166—71, 176—80.

Regning og Matematik.

Friis-Petersen og Jessens Regnebøger for Mellemskolen og Realklassen. Juul og Rønnau: Geometri for Mellemskolen. Jessen og Smith: Aritmetik.

1M. Regnebog I. Nogle Hjemmeopgaver. 2M. Regnebog II. Geometri til § 60. Nogle Hjemmeopgaver. 3M. Regnebog III. Geometri § 60—120. Aritmetik I—II. Ugl. Opgaver.

4M. Regnebog IV. Aritmetik III. Geometri § 120—160. Til Eksamen det læste undt. Decimalbrøk.

R. Regnebog for Realkl. Jessen og Smith: Matematik og Regning for Realklassen. Til Eksamen det læste undt. Læren om Potens med bruden Eksponent og Læren om Rod. C. C. Andersen: Regning for Piger.

I—IIs. P. Mogensen: Mindre Lærebog i Matematik, I til 67, II ud. Til Eksamen: § 4, 7—11, 16—38.

I—IIIIm. Jul. Petersens Lærebøger ved Alb. Kristensen. Im. Plangeometri og Trigonometri. Aritmetik og Algebra. 2 Sæt Opg. ugl.; IIm. Analytisk Plangeometri. Differential- og Integralregning. Aritmetik og Algebra II. 2 Sæt Opg. ugl.; IIIIm. Stereometri. 1 Sæt Klasse- og 1 Sæt Hjemmeopg. ugl.

Til Eksamen: Aritmetik I 16—18, 20—32, 41—47, 61—64, 96—97, 100—17; II 40—45. Trigonometri 10—79, 88, 98—99. Analytisk Plangeometri 11—14, 19—47. Differential- og Integralregning 7—61, 95—96, 99—114, 122—29. Stereometri 53—104.

Skrivning.

1—2M. Haandskriftovclser. 3M. Vejledning i Brug af Haandsbøger, Udfyldning af Blanketter m. v.

Kv. Haandarbejde.

1M. Et Par Sokker, et Pudevaar med Knapper og Knaphuller. 2M. Strømpestopning. Et Forklæde. Et Arbejde med Hulsom. Et Par hækledede Grydelapper. 3M. Lapning paa Maskine. En Kittel. Et Strikkearbejde. 4M. En Kjole. Et Arbejde med Quilting. IG. En Bluse. Forskellige Broderier.

Kv. Husgerning.

4M. og R. Lettere Madlavning, Bagning, Rengøring, Vask og Rulning. Teori efter Blicher og Rasmussen: Huslig Økonomi.

Sløjd.

1—I. Træsløjd efter Aksel Mikkelsens System.

Legemsøvelser.

Drengene undervises efter Haandbogen. For Pigerne Vedkommende er fortrinsvis anvendt Øvelser efter Agnete Bertrams System. I Sommertiden spiller Drengene Fodbold, Pigerne andre udendørs Boldspil.

Sang.

Regulativet er fulgt. Sangbogen Danmark, Gymnasiesangbogen, Toftes to^s, tre^s og firstemmige Sanghefter.

IX. Elevliste 1941—42.

I nedenstaaende Fortegnelse er til Elevernes Navne føjet Fødselsdag og Faderens eller Moderens Stilling. Hvor Hjemstedet ikke er nævnt, er det Esbjerg.

III s.

1. Bachmann, Jytte, 10. 8. 23. Fiskeeksportør.
2. Bentzen, Elise, 23. 9. 23. Sognepræst.
3. Bolding, Ruth, 28. 2. 24. Muremester, Vejrup.
4. Frederiksen, Carl, 25. 2. 24. Musikdirektør, Varde.
5. Henriksen, Else Brink, 22. 8. 24. Grosserer.
6. Jessen, Ove, 28. 11. 23. Købmand, Varde.
7. Jessen, Ruth, 4. 2. 22. Repræsentant, Bække.
8. Jørgensen, Erik, 26. 7. 23. Købmand.
9. Kjærgaard, Solveig, 10. 1. 24. Afd. Købmand, Hjerting.
10. Lindqvist, Kaj, 28. 6. 23. Skolebestyrer.
11. Olsen, Kristian, 22. 5. 25. Landmand, Veldtofte.
12. Rosenlund, Niels, 12. 3. 24. Sagfører, Varde.
13. Sørensen, Annelise, 14. 3. 22. Forstelærer, Skovlund.
14. Tarp, Aage, 3. 11. 23. Malermester, Varde.

III m.

1. Christensen, Duval Berg, 25. 10. 23. Lokomotivfører.
2. Hansen, Bovulf, 23. 1. 23. Gaardejer, Oksvang.
3. Hansen, Egon, 30. 11. 22. Snedker, Vrøgum.
4. Hansen, Ejvind, 1. 10. 23. Redaktionssekretær.
5. Hansen, Gunnar, 15. 2. 23. Gaardejer, Hedelund.
6. Hansen, Hans, 2. 6. 22. Gaardejerske, Smørpøt.
7. Jensen, Hans Risum, 25. 5. 23. Cigarhandler.
8. Kærn, Mogens, 30. 6. 24. Civilingeniør, Varde.
9. Lønne, Ingrid, 23. 2. 24. Gaardejer, Gjesing.
10. Marcussen, Agnes, 23. 12. 22. Forstelærer, Tirslund.
11. Mathiesen, Egon, 3. 11. 22. Vicevært.
12. Nielsen, Bodil, 13. 2. 22. Direktør.
13. Nielsen, Harry, 19. 9. 23. Gaardejer, Endrup.
14. Olesen, Asbjørn, 15. 2. 23. Malermester.

15. Olesen, Frode, 11. 6. 24. Malermester.
16. Pedersen, Kr. Hald, 20. 3. 24. Konsulent, Grindsted.
17. Stampe, Jørgen, 13. 4. 23. Afd. Mejeribestyrer, Varde.
18. Voldum, Erik, 30. 1. 22. Sognepræst, Nordby.

II s.

1. Bang, Marie Louise, 12. 9. 24. Afd. Hotelejer.
2. Christensen, Ina, 15. 4. 23. Cand. pharm., Varde.
3. Christiansen, Anni, 24. 5. 25. Repræsents., Boldesager.
4. Hejn, Bente, 15. 5. 25. Postassistent.
5. Knudsen, Inga Harreby, 24. 12. 24. Forretningsfører.
6. Langvad, Elise, 10. 9. 24. Overlærer.
7. Laursen, Hanne, 26. 5. 24. Skræddermester.
8. Laursen, Inge, 5. 1. 25. Telegrafassistent.
9. Madsen, Lilian, 11. 10. 25. Bankdirektør.
10. Madsen, Orla, 17. 2. 24. Restauratør.
11. Markussen, Inge, 26. 12. 24. LRSagfører, Varde.
12. Nielsen, Randi, 14. 9. 25. Overtoldbetjent.
13. Nielsen, Sigrid, 29. 6. 24. Lærer, Brøndum.
14. Overgaard, Ebba, 7. 2. 25. Kontorchef.
15. Randlov, Peter, 31. 1. 25. Forstelærer, Sædding.
16. Sørensen, Bent, 17. 4. 24. Organist.

II m.

1. Andersen, Inge, 9. 9. 24. Bestyrer, Gording.
2. Bruun, Jakob, 21. 11. 24. Gaardejer, Jernved.
3. Budde, Mogens, 21. 7. 23. Barbermester, Varde.
4. Christensen, Egon, 9. 7. 24. Drejermester, Varde.
5. Christiansen, Niels Chr., 10. 5. 25. Redaktør.
6. Handberg, Jørgen, 29. 11. 24. Bankkasserer.
7. Iversen, Gert, 19. 9. 25. Maskinmester.
8. Jensen, Harald, 17. 9. 23. Mejeribestyrer, Fano.
9. Jensen, Robert, 21. 9. 23. Snedker, Grindsted.
10. Jespersen, Anna, 30. 5. 23. Overlærer, Gording.
11. Jørgensen, Richardt, 13. 3. 24. Restauratør.
12. Jørgensen, Ruth, 29. 5. 24. Boghandler, Varde.
13. Knudsen, Irving, 2. 9. 23. Kontorchef.
14. Lindhard, Mogens, 22. 4. 25. Afd. Havneingeniør.
16. Mikkelsen, Hans, 20. 7. 25. Gaardejer, Holleskov.
16. Munk-Madsen, Willy, 20. 1. 24. Fiskeeksportør, Klitmøller.
17. Nielsen, Agnethe Rask, 4. 6. 24. Gaardejer, Tarp.
18. Nielsen, Bodil Ravn, 3. 1. 25. Kantor, Varde.
19. Pedersen, Kristiane Skov, 17. 2. 24. Gaardejer, Tirslund.

20. Poulsen, Olav, 7. 10. 25. Gaardejer, Bjerndrup.
21. Steen-Jensen, Ib, 22. 11. 24. Enkefrue.
22. Sørensen, Bent Florian, 22. 2. 25. Møbelhandler.
23. Thomsen, Niels J., 13. 9. 25. Enkefrue, Gørding.
24. Willadsen, Johannes, 14. 1. 25. Købmand.

I s.

1. Andersen, Edith Simen, 13. 5. 25. Læge.
2. Falbe-Hansen, Eigil, 5. 5. 25. Branddirektor, Varde.
3. Friis, Mogens, 16. 4. 26. Redaktor, Varde.
4. Grøngaard, Carter, 12. 6. 26. Købmand, Tistrup.
5. Jacobsen, Bent, 4. 2. 26. Lods.
6. Langer, Inger, 12. 7. 25. Kontorchef, Varde.
7. Laursen, Inga Nørgaard, 14. 4. 26. Uddeler.
8. Leervad, Doris, 13. 9. 25. Installator.
9. Malling, Ida, 31. 7. 26. Vicespektør, Varde.
10. Nordland, Gertrud, 4. 9. 26. Statsaut. Revisor.
11. Pahl, Grethe, 6. 12. 25. Maskinmester.
12. Ravn, Torkild, 24. 2. 25. Grosserer.
13. Rohleder, Lis, 24. 5. 25. Kredslæge, Varde.
14. Rosenlund, Inger Margr., 17. 1. 26. Sagfører, Varde.
15. Rud, Aase, 25. 11. 25. Tandlæge.
16. Raahauge, Arne, 8. 8. 25. Kaptajn, Gjesing.
17. Sørensen, Alice, 16. 10. 24. Biografejer, Nordby.
18. Sørensen, Gerda Winther, 13. 4. 26. Førstelærer, Præstkjær.
19. Østergaard, Ellen, 22. 7. 25. Manufakturhandler, Varde.

I m.

1. Andersen, Edith, 20. 2. 26. Grosserer.
2. Andreasen, Birgit, 14. 4. 26. Uddeler, Skast.
3. Bennike, Knud-Aage, 21. 6. 26. Læge, Holsted.
4. Clausen, Knud Voldum, 8. 6. 26. Førstelærer, Holsted.
5. Eller, Povl, 8. 11. 25. Sognepræst, Varde.
6. Flagstad, Carl Otto, 29. 1. 26. LRSagfører.
7. Gravesen, Tove, 18. 7. 26. Købmand, Holsted.
8. Jensen, Ejlf Voel, 24. 10. 25. Afd. Lærer.
9. Jensen, Ole Svensmark, 6. 12. 24. Friskolel., Sodinge, Ringe.
10. Kamstrup, Borge, 29. 6. 26. Lagerforvalter.
11. Ladehoff, Bent, 3. 2. 26. Trafikkontrolør.
12. Mandal, Else, 9. 1. 25. Trafikkontrolør.
13. Nielsen, Carlo Staal, 26. 8. 25. Husejer, Holsted St.
14. Nielsen, Johannes, 9. 9. 24. Gartner, Varde.

15. Pedersen, Karen, 21. 5. 26. Cand. jur., Fourfeldt.
16. Pinholt, Mogens, 24. 12. 24. Afd. Plantor, Varde.

Ra.

1. Blell, Elin, 4. 1. 26. Kommuelærer, Spangsberg.
2. Carstensen, Erik, 26. 1. 26. Læge.
3. Christiansen, Else, 25. 5. 25. Repræsnt., Boldesager.
4. Frøkjær, Holger, 27. 2. 26. Papirhandler.
5. Hansen, Bjarne, 31. 7. 26. Smedemester, Sædding.
6. Hansen, Marie, 30. 12. 24. Snedker.
7. Lauring, Kirsten, 9. 2. 25. Vejmænd, Hjerting.
8. Lund, Karen Elise, 7. 11. 25. Købmand, Boldesager.
9. Petersen, Gerda, 11. 10. 25. Gaardejer, Tjæreborg.
10. Rée, Mogens, 10. 12. 25. Redaktør.
11. Traulsen, Jørn, 29. 7. 26. Togfører.
12. Vedel-Hansen, Alice, 7. 11. 26. Afd. Plantagebestyrer.
13. Winther, Annelise, 30. 4. 26. Boghandler.

Rb.

1. Andersen, Else, 26. 8. 26. Repræsentant.
2. Anthonisen, Hans, 9. 2. 26. Hovmester, Boldesager.
3. Bachmann, Preben, 24. 3. 25. Fiskeeksportør.
4. Christensen, Jens P., 9. 9. 25. Gaardejer, Andrup.
5. Fjeldgaard, Elisabeth, 23. 7. 26. Cigarsorterer.
6. Hansen, Karl Kr., 8. 6. 25. Gaardejer, Grimstrup.
7. Holm, Karl Erik, 2. 5. 26. Guldsmed.
8. Iversen, Dagmar, 4. 2. 25. Centralbest., Tofterup.
9. Jakobsen, Mogens, 14. 4. 26. Overassistent.
10. Kristensen, Asger, 25. 8. 26. Gaardejer, Endrup.
11. Madsen, Erik, 13. 8. 25. Maskinmester, Boldesager.
12. Mortensen, Hans, 9. 1. 26. Uddeler, Guldager.
13. Romme, Knud, 10. 1. 26. Uddeler, Aarre.
14. Schött, Anna, 6. 4. 26. Førstelærer, Guldager.
15. Zabel, Rigmor, 11. 12. 25. Snedkermester, Bramminge.

4a.

1. Alstrup, Knud, 6. 12. 26. Direktør.
2. Andersen, Charlotte Margr., 15. 2. 26. Overassistent.
3. Christensen, Birthe, 17. 2. 27. Urmager.
4. Christensen, Kurt, 22. 6. 27. Repræsentant.
5. Clemensen, Birgit, 14. 12. 25. Manufakturhandler.
6. Eriksen, Birgit, 12. 12. 26. Direktør.

7. Frikke, Ingerlise, 20. 5. 27. Bilforhandler.
8. Hansen, Inger G., 25. 11. 26. Mælkehandler, Hjerting.
9. Hoffgaard, Ulla, 24. 8. 27. Fabrikant.
10. Iversen, Ulla, 6. 8. 27. Købmand.
11. Jensen, Anni Kirstine, 27. 9. 25. Postbud.
12. Jensen, Jørgen Sinding, 22. 10. 27. Købmand, Boldesager.
13. Jørgensen, Agnete, 1. 8. 27. Købmand.
14. Kamstrup, Grethe, 19. 7. 27. Lagerforvalter.
15. Kann, Ellen, 4. 8. 27. Købmand.
16. Kristensen, Aksel, 23. 6. 27. Fiskeskipper, Boldesager.
17. Land, Karen, 1. 6. 27. Viceinspektør.
18. Lauridsen, Hans, 26. 5. 26. Postbud, Guldager.
19. Lolk, Kurt, 24. 2. 27. Fhv. Bryggeriejer.
20. Madsen, Jørgen, 20. 1. 27. Malermester.
21. Mandal, Jørgen, 25. 5. 26. Trafikkontrolør.
22. Markussen, Aase, 29. 8. 26. LRSagfører, Varde.
23. Markussen, Bent Erik, 28. 11. 26. Cigarhandler.
24. Nielsen, Holger, 22. 1. 26. Uddeler, Tjæreborg.
25. Olesen, Kaj Bøge, 22. 6. 27. Postbudformand.
26. Pedersen, Bente, 31. 1. 27. Havnemester.
27. Raben, Linda, 10. 7. 26. Farvehandler.
28. Rand, Ulla, 18. 8. 27. Tandlæge.
29. Randløv, Bodil, 1. 11. 27. Førstelærer, Sædding.
30. Selvejer, Henning, 28. 2. 27. Kornhandler.
31. Sørensen, Jytte, 7. 12. 26. Afd. Restauratør.
32. Westermann, Henning, 24. 2. 27. Bogholder.

4b.

1. Andersen, Grethe, 22. 9. 26. Førstelærer, Brørup.
2. Brinch-Nielsen, Henning, 11. 8. 25. Hovmester, Løgstør.
3. Bruun, Erik, 9. 4. 26. Førstelærer, Briksbøl.
4. Bruun, Hans Jørgen, 8. 10. 27. Førstelærer, Briksbøl.
5. Christensen, Søren Torben, 30. 11. 25. Grosserer.
6. Eriksen, Jørgen, 16. 9. 26. Landbrugslærer, Ladelund.
7. Fischer, Inge, 1. 10. 26. Bankfuldmægtig.
8. Halkjær-Lassen, Jørgen, 16. 5. 26. Vandværksbest., Vognsbøl.
9. Hansen, Elin Nors, 28. 9. 26. Assistent, Vognsbøl.
10. Hansen, Jens Aage, 19. 12. 26. Landmand, Gjesium.
11. Hansen, Tage, 8. 1. 27. Kabelassistent, Karlsgaarde.
12. Husted, Kamma, 24. 1. 27. Gaardejer, Tømmerby.
13. Jakobsen, Jørgen Thor, 4. 5. 26. Overtoldbetjent.
14. Jensen, Anne-Lise, 9. 5. 26. Fabrikant, Boldesager.
15. Jensen, Birgit Buhl, 22. 4. 27. Gartner, Gjesium.

16. Jæger, Birte, 4. 10. 26. LRSagfører.
17. Jørgensen, Ove, 11. 3. 26. Maskinmester, Boldesager.
18. Kristiansen, Svend, 21. 1. 25. Gaardejer, Stenderup.
19. Laursen, Kurt, 21. 8. 25. Drejer, Bramminge.
20. Lund, Poul, 8. 2. 27. Gaardejer, Eskelund.
21. Lønne, Kirsten, 5. 5. 26. Gaardejer, Gjesing.
22. Mogensen, Toka, 5. 3. 26. Tobakshandler, Bramminge.
23. Mortensen, Anne M., 5. 3. 27. Uddeler, Guldager.
24. Morthorst, Gunnar, 16. 1. 26. Gaardejer, Briksbøl.
25. Nielsen, Kirsten Ibsen, 13. 7. 26. Maler, Holsted By.
26. Pedersen, Gunhild, 31. 12. 26. Gartner, Tjæreborg.
27. Pedersen, Kirsten, 9. 11. 27. Cand. jur., Fourfeldt.
28. Petersen, Mogens Juhl, 26. 6. 27. Forstelærer, Gjesing.
29. Steen, Knud Erik, 6. 4. 27. Fiskeeksportør.
30. Thomsen, Ejvind, 29. 3. 27. Gartner, Gjesing.
31. Vilhelmsen, Dorrit, 27. 6. 26. Konsul.

3a.

1. Alstrup, Rolf, 12. 2. 29. Lektor.
2. Billeschou, Grethe, 17. 1. 27. Stens og Billedhugger.
3. Bojsen, Benny, 22. 10. 27. Grosserer.
4. Eggertsen, Krista, 2. 7. 27. Cementstøber, Sædding.
5. Göttsche, Richard, 21. 8. 28. Korrespondent.
6. Hansen, Ellen, 11. 2. 28. Repræsentant.
7. Hejn, Dorte, 8. 7. 28. Postassistent.
8. Jacobsen, Svend, 20. 6. 28. Lods.
9. Jensen, Jørgen Anker, 30. 5. 27. Repræsentant.
10. Jensen, Winnifred, 5. 2. 28. Fiskeskipper.
11. Jermer, Inge, 12. 6. 27. Repræsentant.
12. Jespersen, Yrsa, 22. 1. 28. Cigarmager.
13. Johansen, Jenny, 12. 12. 28. Malermester, Andrup.
14. Jørgensen, Bent, 19. 3. 27. Malermester, Tarp.
15. Knudsen, Gunvor, 31. 10. 27. Direktør, Spangsberg.
16. Kongstad, Per, 15. 1. 28. Fuldmægtig.
17. Krummelbein, Kirstine, 8. 4. 27. Slagtermester, Tjæreborg.
18. Lauritsen, Kaj Tølbøll, 3. 11. 27. Prokurist.
19. Larsen, Johanne Marie, 25. 3. 27. Læge.
20. Laursen, Alice, 16. 2. 27. Postassistent.
21. Lund, Johanne, 23. 4. 28. Købmand, Boldesager.
22. Madsen, Bodil, 4. 11. 27. Maskinmester, Boldesager.
23. Madsen, Esther, 10. 2. 27. Ekspedient, Guldager.
24. Mandal, Aage, 16. 10. 27. Trafikkontrolør.
25. Michaelsen, Inger, 28. 12. 27. Forretningsfører.

26. Nielsen, Jytte, 6. 9. 28. Købmand.
27. Pedersen, Svend Erik, 23. 6. 28. Benzinforhandler.
28. Rasmussen, Niels, 21. 10. 28. Gartner, Boldesager.
29. Skov, Mette, 13. 4. 28. Lærer, Gammelby.
30. Stephensen, Walther, 3. 1. 28. Lokomotivfører.
31. Sørensen, Dagny, 15. 9. 28. Konsulent, Boldesager.
32. Taabel, Preben, 11. 11. 27. Fiskeeksportør.
33. Vedel-Hansen, Ellinor, 21. 3. 28. Afd. Plantagebestyrer.
34. Vestergaard, Ingeborg, 18. 11. 27. Adjunkt, Boldesager.

3b.

1. Andersen, Ida, 16. 7. 28. Bagermester, Tarp.
2. Andersen, Margit, 1. 7. 28. Læge.
3. Anger, Jørgen, 2. 9. 27. LRSagfører, Holsted.
4. Behrendt, Irmgardt, 14. 9. 28. Gaardejer, Gjesing.
5. Brejnrod, Christian, 23. 2. 28. Fiskeskipper, Boldesager.
6. Christensen, Ninna, 26. 5. 28. Afd. Gaardejer, Gjesing.
7. Christiansen, Laurids, 15. 2. 28. Arbejdsmand, Hjerting.
8. Damm, Inger Marie, 15. 4. 27. Ejendomskommissionær.
9. Eriksen, Bent, 21. 4. 27. Førstelærer, Hjerting.
10. Hammelsvang, Bodil, 22. 10. 27. Landpost, Tistrup.
11. Hansen, Aase, 9. 8. 28. Slagtermester.
12. Hansen, Gerda, 20. 4. 28. Fiskeskipper.
13. Hansen, Jens Sloth, 9. 9. 27. Urmager, Boldesager.
14. Hansen, Jørgen, 11. 5. 28. Skotøjshandler.
15. Henriksen, Lilly, 17. 11. 27. Cyklehandler, Tistrup.
16. Iversen, Ella, 16. 4. 28. Husmand, Gjesing.
17. Jørgensen, Hans Anton, 22. 9. 26. Fabrikant, Bramminge.
18. Jørgensen, Ruth, 23. 4. 28. Fabrikant.
19. Korsholm, Ellen Marie, 14. 6. 27. Inkassator, Boldesager.
20. Larsen, Bernt, 2. 11. 26. Gaardejer, Holsted.
21. Madsen, Henning, 7. 9. 28. Overassistent.
22. Marcussen, Anna Dorthea, 11. 11. 28. Bankkasserer.
23. Mathiesen, Ove, 26. 1. 28. Købmand.
24. Melchior, Annalise, 15. 8. 28. Assurandør.
25. Olesen, Claus, 26. 7. 27. Afd. Lods, Bramminge.
26. Parfelt, Birgit, 29. 3. 28. Kontorchef.
27. Pedersen, Birthe Marie, 1. 3. 28. Husmand, Tjæreborg.
28. Pedersen, Erling, 24. 3. 27. Lærer, Holsted St.
29. Pedersen, Gunhild, 21. 6. 27. Installatør, Tjæreborg.
30. Sølvsteen, Else, 16. 6. 27. Politikommissær.
31. Thomsen, Georg, 12. 4. 28. Trafikassistent.

32. Toft, Knud, 11. 8. 27. Konsulent, Ladelund.
33. Torp, Hans, 9. 7. 28. Repræsentant, Kjersing.
34. Vonsyld, Ketty, 20. 6. 28. Redaktør.

2a.

1. Andersen, Inge, 24. 3. 29. Købmand.
2. Andresen, Svend Arne, 21. 5. 28. Kusk, Vognsbøl.
3. Bang, Solveig, 10. 7. 29. Afd. Hotelejer.
4. Bennike, Else Margr., 16. 5. 29. Læge, Holsted.
5. Bojsen, Emil, 21. 8. 29. Grosserer.
6. Hansen, Ernst, 4. 8. 28. Forretningsf., Holsted.
7. Herse, Carl Otto, 14. 8. 27. Eksportør.
8. Jakobsen, Bent, 28. 1. 30. Overassistent.
9. Janken, Hugo, 24. 3. 29. Landmand, Hulkjær.
10. Jensen, Bodil, 21. 8. 29. Klichéfabrikant.
11. Jensen, Leo, 4. 10. 28. Arbejdsmand, Tjæreborg.
12. Jørgensen, Inger M., 19. 1. 29. Grosserer.
13. Knudsen, Erik, 14. 11. 28. Gaardejer, Holsted.
14. Lauridsen, Vagn, 19. 8. 28. Kommiss, Holsted.
15. Lauritzen, Eva, 3. 11. 28. Fiskeeksportør.
16. Madsen, Inga, 28. 8. 28. Ekspedient, Guldager.
17. Nielsen, Ellen Sandager, 12. 6. 29. Sekretær.
18. Nielsen, Johanne, 26. 12. 27. Entreprenør.
19. Olsen, Holger, 16. 9. 28. Afd. Fabrikant.
20. Pedersen, Knud Lyneborg, 10. 5. 30. Afd. Repræsentant.
21. Plet, Else Marie, 29. 9. 29. Fiskeskipper, Sædding.
22. Schøtt, Eva, 10. 7. 29. Førstelærer, Guldager.
23. Sølvsteen, Paul, 25. 8. 28. Politikommissær.
24. Sørensen, Birgit, 29. 5. 29. Bankbogholder.
25. Sørensen, Ellen Florian, 17. 11. 28. Møbelhandler.
26. Sørensen, Gerda Florian, 17. 11. 28. Møbelhandler.
27. Toft, Sven, 3. 5. 29. Konsulent, Ladelund.

2b.

1. Alkjærsg, Birgit, 27. 3. 29. Købmand.
2. Alstrup, Jørgen, 26. 1. 29. Grosserer.
3. Andersen, Hartvig, 15. 6. 29. Driftassistent.
4. Andersen, Knud-Erik, 28. 3. 29. Overassistent.
5. Brammer, Ole, 13. 6. 29. Modehandler.
6. Buchwaldt, Frits, 27. 8. 29. Ingeniør, Bøldesager.
7. Christensen, Benny, 8. 7. 28. Repræsentant.
8. Foldberg, Egon, 21. 2. 29. Inkassator.
9. Gregersen, Anne Marie, 1. 1. 29. Gartner, Spangsberg.

10. Hansen, Knud, 29.7.28. Dyrlæge, Andrup.
11. Jacobsen, Otto, 7.4.29. Overassistent.
12. Jakobsen, Anna Marie, 22.11.28. Konsulent, Bramminge.
13. Jensen, Birthe Gerhard, 11.9.29. Kgl. Vejer og Maaler.
14. Jensen, Metha, 14.8.28. Arbejdsmand.
15. Jensen, Ruth Anker, 16.7.28. Repræsentant.
16. Jepsen, Jørgen, 11.10.28. Maskinmester.
17. Jæger, Vibeke, 9.5.30. LRSagfører.
18. Kristiansen, Alice, 23.10.27. Assurandør.
19. Kruse, Birgit, 25.8.29. Trafikassistent.
20. Larsen, Carl Johan, 20.11.29. Revisor.
21. Madsen, Grethe, 9.2.29. Malermester.
22. Madsen, Inge Marie, 29.5.29. Købmand.
23. Pedersen, Carla, 4.7.27. Købmand, Holsted By.
24. Petersen, Bent, 10.5.29. Graver.
25. Thuesen, Gunnar, 19.1.29. Gaardejer, Gjesing.
26. Thidemann, Jens, 10.6.28. Bilfører, Tjæreborg.
27. Willadsen, Olav, 25.9.28. Gaardejer, Kjersing.

1a.

1. Brogaard, Edith, 11.7.29. Ejendomskommissionær.
2. Christiansen, Kaj, 26.12.28. Gaardejer, Rotbøl.
3. Dahl, Dorit, 29.4.29. Cyklehandler, Boldesager.
4. Düsterdich, Ruth, 26.1.29. Radiotelegrafist.
5. Flagstad, Kirsten, 7.6.30. LRSagfører.
6. Frikke, Bent Wolly, 1.5.30. Bilforhandler.
7. Glarbo, Jørn, 6.4.30. Automobilmekaniker.
8. Hallum, Preben, 13.7.30. Købmand.
9. Hammelsvang, Kristian, 21.6.29. Landpost, Tistrup.
10. Hansen, Anna Lis, 12.1.30. Arbejdsmand, Boldesager.
11. Hansen, Vagn, 17.6.29. Gaardejer, Tjæreborg.
12. Holm, Else, 16.8.29. Dommerfuldmægtig.
13. Holm, Jørgen, 5.8.30. Installator, Tarp.
14. Jensen, Inge, 14.5.30. Inspektør.
15. Larsen, Per, 26.2.30. Maskinmester.
16. Nielsen, Aase, 19.1.30. Trafikassistent.
17. Nilsson, Erna, 6.10.29. Fabrikant, Bramminge.
18. Olsen, Carl Johan, 25.5.30. Afd. Maskinfabrikant.
19. Olsen, Lis, 7.2.30. Bogtrykker.
20. Pedersen, Birgit Marie, 27.12.29. Malermester, Boldesager.
21. Pedersen, Elbæk, 13.5.29. Husejerske, Tjæreborg.
22. Pedersen, Irma, 12.11.29. Smedemester, Tjæreborg.
23. Pedersen, Jørgen, 20.8.29. Dyrlæge, Tarp.

24. Rasmussen, Svend Lahn, 5. 1. 30. Gartner, Boldesager.
25. Selvejer, Gunnar, 17. 4. 30. Kornhandler.
26. Simonsen, Ejvind, 18. 6. 29. Købmand.
27. Sondergaard, Kirsten, 5. 6. 29. Radiotelegrafist.
28. Thomsen, Kirsten Lykke, 21. 2. 30. Smedemester.
29. Traulsen, Uffe, 9. 1. 30. Togfører.
30. Wessmann, Leif, 24. 10. 29. Skorstensfejeremester.
31. Westermann, Anne Therese, 8. 3. 30. Bogholder.

1b.

1. Andresen, Ruth, 5. 6. 29. Kusk, Vognsbøl.
2. Bouet, Karen, 17. 8. 30. Overlæge, Brørup.
3. Brøns, Hans, 9. 11. 29. Toldassistent.
4. Damm, Birthe, 5. 3. 29. Ejendomskommissionær.
5. Eriksen, Hans Henning, 14. 6. 30. Direktør.
6. Forsingdal, John, 5. 8. 30. Kørelærer.
7. Gregersen, Gunnar, 5. 10. 29. Gaardejer, Gjesing.
8. Iversen, Aage, 12. 9. 29. Læge, Vejrup.
9. Jensen, Annie, 11. 8. 29. Købmand.
10. Jensen, Bent Buhl, 28. 5. 30. Gartner, Gjesing.
11. Jensen, Elinor, 14. 3. 30. Fabrikant.
12. Jensen, Niels, 5. 7. 30. Lektor, Gjesing.
13. Jensen, Poula, 20. 8. 29. Gaardejer, Andrup.
14. Jensen, Øjvind, 22. 1. 30. Fiskeskipper, Boldesager.
15. Knigge, Kristian, 16. 3. 29. Fiskeskipper, Boldesager.
16. Madsen, Ernst, 30. 3. 30. Kirkebetjent, Vejrup.
17. Møller, Lizzi, 16. 11. 28. Tømrermester.
18. Nielsen, Ib Nordby, 14. 10. 29. Direktør.
19. Olsen, Søren, 28. 6. 28. Direktør.
20. Pedersen, Else Maria, 23. 6. 30. Kommissionær.
21. Petersen, Ely, 24. 2. 30. Togbetjent.
22. Petersen, Julius, 4. 7. 30. Buntmager.
23. Schrøder, Inge, 16. 7. 30. Bogtrykker.
24. Schested, Anna Marie, 23. 5. 29. Købmand.
25. Svendsen, Einer, 22. 8. 30. Lærer, Guldager.
26. Svenningsen, Erik, 29. 1. 30. Overlæge.
27. Sølvsteen, Helen, 22. 8. 30. Politikommissær.
28. Sørensen, Ellen, 19. 11. 28. Restauratør.
29. Vedel-Hansen, Grethe, 1. 9. 30. Afd. Plantagebestyrer.
30. Vonsyld, Birgit, 17. 9. 30. Redaktør.
31. Øgendahl, Børge, 20. 2. 30. Arbejdsmand.

X. Love og Regler.

Skolens Plan.

Esbjerg Statsskole bestaar af en 4aarig Mellemskole, 11—15 Aar, en Realklasse, som fører til Realeksamen, og et Gymnasium, 3 Klasser, som fører til Studentereksamen af nysproglig eller matematisk-naturvidenskabelig Retning.

Der gøres opmærksom paa, at Læseplanen for Mellemskolen er lagt saaledes, at de 4 Mellemskoleklasser tilsammen danner et sluttet Hele. Elever, som evner det, bør derfor gennemgaa hele Mellemskolen og ikke udtages ved Konfirmationen.

Optagelsesprøverne afholdes umiddelbart før Sommerferien. Indmeldelse dertil maa være tilgaaet Skolen inden 1. Juni. Daabs- og Vaccinationsattest samt Vidnesbyrd om tidligere Skolegang maa medfølge.

Optagelse.

I Realklassen kan kun optages Elever, som har bestaaet Mellemskoleeksamen, og i I Gymnasieklasse kun Elever med Alm. Forberedelses- eller Mellemskoleeksamen, eller som har bestaaet en Optagelsesprøve, ved hvilken Kravene er de samme som ved Mellemskoleeksamen, og hvortil Indmeldelse skal være sket inden 1. Maj. Til Optagelse i den nyspr. Afdeling kræves desuden bestaaet Prøve i Latin.

I Cirkulærskrivelse af 12. 3. 1938 til Statsskolernes Rektorer har Undervisningsministeriet udtalt, at Optagelsen i de paagældende Klasser ikke bør betinges af en Eksamenskvote, men det indskræpes Skolelederne, „at der ved Optagelsen foretages en saadan Sigtelse af de tilmeldte Elever, at der kun optages Elever, om hvem der er Grund til at tro, at de kan gennemføre den videregaende Undervisning paa den normale Tid, i hvilken Forbindelse der, forsaavidt angaar Gymnasiet, maa tages Hensyn til, at Nyordningen af Gymnasicundervisningen stiller forøgede Krav til Elevernes Forstaaelse og Arbejdsevne.“

„Forsaavidt angaar Statsskolernes Optagelse af Elever fra andre Skoler, maa man meget ønske, at Oplysning om Elevernes Standpunkt og Egnethed søges ved Forhandling, eventuelt Korrespondance, med Lederne af de afleverende Skoler.“

Skoleafgiften.

Skoleafgiften er for Finansaaret 1942—43 fastsat saaledes:

Afgiftspligtig Indtægt:

Skoleafgift:

Kr.	I Gymnasiet og Realklassen for hver Elev maanedlig:		I Mellemskole- klasserne for hver Elev maanedlig:	
	Kr.		Kr.	
3 050— 4 000 inkl.	3.75	2.50	
4 050— 5 000 —	5.00	3.75	
5 050— 6 000 —	6.25	5.00	
6 050— 7 000 —	7.50	6.25	
7 050— 8 000 —	8.75	7.50	
8 050— 9 000 —	10.00	8.75	
9 050—10 000 —	11.25	10.00	
10 050—11 000 —	12.50	11.25	
11 050—12 000 —	13.75	12.50	
12 050—13 000 —	15.00	13.75	
13 050—14 000 —	16.25	15.00	
14 050—15 000 —	17.50	16.25	
15 050—16 000 —	18.75	17.50	
16 050 og derover	20.00	17.50	

Har en Forsørger flere end 1 Barn, som er under 15 Aar, eller som er over denne Alder og nyder Undervisning i en af de offentlige højere Almenskoler, nedsættes Skatteindtægten med 1000 Kr. for hvert Barn udover det første; dog kan ingen Skatteindtægt over 4000 Kr. bringes ned under 3050 Kr.

Afgiften betales kvartalsvis og forfalder til Betaling 30. September, 30. November, 28. Februar og 31. Maj.

Eksamensafgiften.

Af alle Elever, som indstiller sig til en Afgangseksamen, opkræves i Slutningen af Marts følgende Eksamensafgift: ved Studentereksamen 15 Kr., ved Realeksamen 10 Kr. og ved Mellemskoleeksamen 5 Kr.

Karakterskala.

Den paabudte Karakterskala, saavel for Eksamens- og Aarskarakterer som for de maanedlige Standpunktskarakterer, er følgende:

ug=8; ug÷=7²/₃; mg+=7¹/₃; mg=7; mg÷=6¹/₃;
g+=5²/₃; g=5; g÷=3²/₃; tg+=2¹/₃; tg=1; tg÷=÷¹/₃;
md+=÷⁴/₃; mdl.=÷7; mdl÷=÷¹²/₃; slet+=÷¹⁷/₃;
slet=÷23.

Eksamensordningen.

Den samlede Tid for skriftlig Eksamen, Læseferie og mundtlig Eksamen beregnes til ca. 1 Maaned, der kan afbrydes af ca. 3 Ugers Skolegang.

Ved Studentereksamen gives tilsammen kun een Eksamenskarakter for Geografi med Naturlære og Naturhistorie paa den nysproglige Linie, for Geografi og Naturhistorie samt for Engelsk og Tysk paa den matematiske Linie.

Ved Udgangen af IIG.ns. holdes afsluttende Prøve i Geografi med Naturlære, samt i Matematik; ved Udgangen af IIG.mn. holdes afsluttende Prøve i Geografi samt i Engelsk og Tysk.

Ved Studentereksamen bortfalder efter Undervisningsinspektørens nærmere Bestemmelse Eksamen ved hver Skole i 3 eller 4 af de mundtlige Fag. I disse Fag medregnes Aarskarakteren tillige som Eksamenskarakter.

Ved Mellemskoleeksamen kan efter Skolelederens Indstilling og med Undervisningsinspektørens Godkendelse Eksamen bortfalde i eet eller to mundtlige Fag. I disse Fag gives ingen Eksamenskarakter.

Til at bestaa en afsluttende Eksamen kræves et Gennemsnitstal, saavel af Aarskarakterer som af Eksamenskarakterer, af mindst 3,75 for Mellemskoleeksamens, 4,00 for Realeksamens og 4,25 for Studentereksamens Vedkommende.

Smitsom Sygdom.

Ved Tilfælde af tyfoid Feber, Difteri og Skarlagensfeber maa det syge Barn ikke modtages paa Skolen igen, førend det kan medbringe Lægeattest for, at det ikke kan antages at udbrede Smitte. Ved Difteri bør denne Lægeattest oplyse, om der er forløbet 3 Uger, efter at Belægningerne er svundne; hvis ikke, maa det ved bakteriologisk Undersøgelse være godtgjort, at der ikke kan paavises Difteribaciller.

Raske Børn fra Hjem, i hvilke Difteri eller Skarlagensfeber er optraadt, maa ikke søge Skolen, førend det ved Lægeattest godtgøres, at der er forløbet mindst 8 Dage, efter at den syge er blevet forsvarligt isoleret og Desinfektion foretaget. Ved Skarlagensfeber skal Lægeattesten desuden bevidne, at der ikke foreligger mistænkelige Svælgtilfælde.

Børn, der lider af Mæslinger, maa ikke modtages paa Skolen før mindst 10 Dage efter Sygdommens Begyndelse, og Børn,

der lider af Kighoste, ikke før 4 Uger efter det konvulsive Stadiums Begyndelse.

Børn med smitsom Øjenbetændelse eller smitsomme Hudsygdomme maa ikke modtages paa Skolen, før Sygdommen er overstaet, eller Lægen erklærer dem for smittefri.

Konfirmationsforberedelsen.

Skemaet lægges saaledes, at der ikke indtræder nogen Forstyrrelse i Undervisningen for de Elever, som gaar til Præsten om Vinteren i 3. Mellemkoleklasse. Fra Skolens Standpunkt maa altsaa dette Tidspunkt for Konfirmationsforberedelsen betragtes som det heldigste.

Af Skolens Ordensregler.

1. I Frikvartererne skal Eleverne opholde sig paa Legepladsen. Tilladelse til at opholde sig i Sygeklassen gives kun efter skriftlig Anmodning fra Hjemmet og kun for 8 Dage ad Gangen. Ingen maa forlade Skolen i Frikvarteret uden med Inspektors Tilladelse.

2. En Elev, der har maattet forsømme Skolen, maa, naar han igen møder, medbringe skriftlig Meddelelse fra Hjemmet om Udeblivelsens Aarsag og Varighed. Til enhver Forsømmelse, som ikke skyldes Sygdom eller anden tvingende Aarsag, maa Rektors Tilladelse indhentes forud.

3. Skriftlig Meddelelse fra Hjemmet maa medbringes, naar en Elev af en eller anden Grund ikke har kunnet udføre sit Hjemmearbejde.

4. Fritagelse for enkelte Gymnastiktimer, ikke udover 1 Uge, tilstaas efter skriftlig Anmodning fra Hjemmet. Skal Fritagelsen vare længere, kræves Lægeattest. Gymnastiksko og Gymnastikdragter opbevares paa Skolen.

Aarsafslutning finder Sted Onsdag den 24. Juni Kl. 15. Optagelsesprøverne til 1. Mellemkoleklasse afholdes Torsdag den 25. og Fredag den 26. Juni, begge Dage Kl. 8. Latinprøven til IG afholdes Torsdag den 25. Juni Kl. 8. Det nye Skoleaar begynder Mandag den 17. August Kl. 9.

1. Maj 1942.

Kr. Bruun.